

ЧИТАТИ – ЩОБ ЗНАТИ, ЗНАТИ – ЩОБ ПЕРЕМАГАТИ!

СЕРПЕНЬ 2016

№8 (190)

У К Р А Ї Н И В і й с ь к о

З Б Р О Й Н І С И Л И У К Р А Ї Н И –

головний гарант незалежності та безпеки держави

ЗАХИСТИ СВОЇХ!

ПІДПИШИ КОНТРАКТ ЗІ ЗБРОЙНИМИ СИЛАМИ УКРАЇНИ

ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІ,
ЩО ВІДСЛУЖИЛИ 11 МІСЯЦІВ СЛУЖБИ
ПО МОБІЛІЗАЦІЇ (СТРОКОВУ СЛУЖБУ),
АБО ГРОМАДЯНИ, ЗВІЛЬНЕНІ
З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ
ПІД ЧАС ДІЇ ОСОБЛИВОГО ПЕРІОДУ
(з БЕРЕЗНЯ 2014)

**МОЖУТЬ ПІДПИСАТИ
КОНТРАКТ
ЗІ ЗБРОЙНИМИ
СИЛАМИ УКРАЇНИ**

ВИКОРИСТАЙ СВІЙ ДОСВІД ТА ОТРИМАЙ:

Одноразову грошову допомогу для мобілізованих –
від 11024 до 13780 грн

Безкоштовну вищу освіту після першого контракту
(в т.ч. 6 місячного) без відриву

Можливість контракту **лише на 6 місяців**

Місце роботи і посада зберігаються, а з бюджету компенсується
середній заробіток

Грошове забезпечення військовослужбовцям за контрактом
у розмірі до 7 тис. грн. (для рядових посад)

Виплату грошової компенсації за піднайом житла (рядовим та
сержантам)

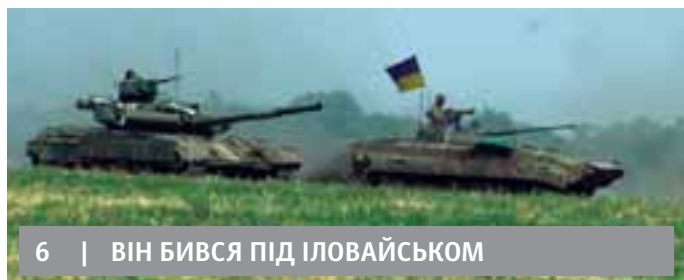
ЗАЦІКАВИВСЯ? ЗВЕРНИСЯ ДО ВІДДІЛЕННЯ
ОСОБОВОГО СКЛАДУ ВІЙСЬКОВОЇ
ЧАСТИНИ АБО ДО ВІЙСЬКОМАТУ
ЗА МІСЦЕМ ПЕРЕБУВАННЯ НА ОБЛІКУ.

WWW.MIL.GOV.UA/CONTRACT

0 800 50 00 51

ЗМІСТ

- 2 | З ДНЕМ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ**
Парад нашої надії
- 4 | НАГОРОДИ ГЕРОЯМ**
Шана вам, захисники!
- 6 | ГЕРОЙ АТО**
Він бився під Іловайськом
- 12 | ЕЛІТА НАШОГО ВІЙСЬКА**
Бій біля аеропорту
- 16 | РЕПОРТАЖ ІЗ ЗОНИ АТО**
На лінії зіткнення
- 19 | СИЛЬНІ ДУХОМ**
Мета – перемога!
- 22 | ХОРОБРІ СЕРЦЯ**
Подвиг розвідника
- 26 | ТВОЇ СИНИ, УКРАЇНО!**
Народження героїв
- 30 | З ТОЧНІСТЮ ДО МІЛІМЕТРА**
Розвідники землі
- 34 | ФРОНТОВІ ВІРШІ**
Рядки, народжені душею
- 36 | ДОПОМОГА АРМІЇ**
Краматорськ – це Україна!
- 42 | 23 СЕРПНЯ –
ДЕНЬ ДЕРЖАВНОГО ПРАПОРА УКРАЇНИ**
Відстоюють рідну землю
під українським прапором
- 46 | КРОКИ ДО НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ**
Та, що постала у боротьбі
- 50 | ВОЛОНТЕРСЬКИЙ РУХ**
Допомагати, не беручи до рук зброї
- 54 | ПІСЛЯ ВІЙНИ**
Ветерани АТО на передовій тилу
- 58 | ВВ – ХХХ**
Лідер гурту «ВВ» Олег Скрипка:
«Українське повинно мати синонім – якісне!»
- 63 | В АРМІЇ – НАЙКРАЩІ**
Перемога в ім'я Батьківщини

6 | ВІН БИВСЯ ПІД ІЛОВАЙСЬКОМ

42 | ВІДСТОЮЮТЬ РІДНУ ЗЕМЛЮ ПІД УКРАЇНСЬКИМ ПРАПОРОМ

58 | УКРАЇНСЬКЕ ПОВИННО МАТИ СИНОНІМ – ЯКІСНЕ!

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДРУКОВАНИЙ ОРГАН МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Засновник:
Міністерство оборони
України

Адреса редакції:
вул. Мельникова, 81,
04050, Київ, Україна, а/с 72
Телефони редакції:
(044) 483-08-39, 489-38-59
mail: viysko2012@ukr.net;
Електронна версія:
<http://www.viysko.com.ua/>
© «Військо України», 2014

Підписано до друку:
26.08.2016 р.
Наклад: 2615
Віддруковано:
ТОВ «Інтер Прінт 1»
Передплатний індекс: 74101
Передплату можна оформити
в усіх поштових відділеннях
зв'язку
**Свідоцтво про державну
реєстрацію:**
КВ № 827 від 12.07.1994 р.

Головний редактор:
Валентин БУРЯЧЕНКО

**Заступник головного
редактора:**
Андрій МИРОНЧУК

Відповідальний секретар:
Вячеслав ПЕТРОВСЬКИЙ

Начальники відділів:
Олександр БІРЧЕНКО,
Ігор ПАРУБСЬКИЙ,
Олександр ВАСИЛЬЧЕНКО

Спеціальні кореспонденти:
Сергій БАСАРАБ,
Юрій КУЗНЕЦОВ,
Олег СУШИНСЬКИЙ,
Галина ЖОЛТІКОВА

Кореспонденти:
Валерія СОКОЛІК,
Валерій ВОРОНЧУК,
Олександр ПАНЮКОВ

Літературний редактор:
Олена ПОЛЯНСЬКА

Редакція не несе відповідальності за зміст повідомлень інформ-агентств і може друкувати статті, не поділяючи поглядів автора. Відпо-відальність за достовірність фактів, власних імен та інших відомостей несуть автори публікацій. Роботи (фотознімки, статті, малюнки, тексти та інші матеріали), які прийшли на адресу редакції, не рецензуються і не повертаються. Передрук матеріалів чи будь-яке інше їх використан-ня можливе лише з письмового дозволу редакції. При використанні матеріалів посилення на журнал «Військо України» обов'язкове. За зміст реклами відповідальність несе рекламодавець.

Парад нашої надії

Атмосфера на головній вулиці столиці нашої держави цього дня вражала своїм піднесенням і урочистістю. Тисячі людей у вишиванках, з синьо-жовтими прапорами, кульками, стрічками в руках очікували військового параду на честь 25-ї річниці незалежності України. Тисячі усміхнених облич! Кожен із присутніх подумки дякував нашим захисникам за те, що ми у власній країні можемо вільно жити, працювати, святкувати й радіти спільним успіхам.

Це дійство доводилося бачити неодноразово. Але цьогорічне видалося найбільш виразним і стверджуючим. У новій військовій формі учасників парадних розрахунків навіть сліду не залишилося від «славного радянського минулого». Понад чотири тисячі військовослужбовців різних родів військ із сучасною амуніцією та зброєю, більше 200 одиниць модернізованої військової

техніки... Майже два десятки військових частин на честь головного державного свята отримали від Президента України Петра Порошенка, Міністра оборони України генерала армії України Степана Полторака, начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних Сил України генерала армії України Віктора Муженка бойові прапори.

Особлива увага – до учасників антитерористичної операції. По-

чесне звання Герой України з врученням ордена «Золота Зірка» Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України присвоїв начальнику штабу – першому заступнику командувача Високомобільних десантних військ полковнику Андрію Ковальчуку, командирі роти снайперів 79-ї окремої десантно-штурмової бригади капітану Валерію Чибінієву.

Капітан Сергій Колодій та солдат Ігор Брановицький удостоєні

звання Героя України й нагороджені «Золотою Зіркою» посмертно.

— Озираючись назад на понад два роки війни, можна впевнено стверджувати, що ворогові не вдалося реалізувати жодного стратегічного завдання. Він не зміг поставити Україну на коліна. За це й загинули 2504 наших воїни, — зазначив Президент України Петро Порошенко у промові. — За два з половиною роки конфлікту понад 300 тисяч громадян взяли участь в антитерористичній операції на Донбасі. Що продемонструє цей парад? Суспільство побачить свою нову ар-

мію, за два роки створену майже з нуля. Наш парад — це сигнал ворогу: українці серйозно готові й надалі боротися за свою незалежність.

Під час урочистостей українське суспільство побачило абсолютно нову українську армію — не парадно-показову, а вишколену й загартовану в боях із агресором. Щирі усмішки й оплески на адресу учасників парадних розрахунків переконливо продемонстрували, як змінилося ставлення суспільства до своїх захисників після 2014 року: народ і армія не на словах стали одним цілим.

У параді взяли участь представники підрозділів спеціального призначення, морської піхоти, десантних та прикордонних військ, Військово-Морських та Повітряних Сил, Сухопутних військ, а також Національної гвардії та поліції. Урочистим маршем пройшли військовослужбовці українсько-польсько-литовської бригади. Хрещатиком проїхали танки, броньовані машини, зенітно-ракетні комплекси, реактивні системи залпового вогню, артилерійські установки, автомобільна та інша техніка, яку нині мають на озброєнні Збройні Сили України.

ШАНА ВАМ, ЗАХИСНИКИ!

Напередодні Дня незалежності України частини та підрозділи оперативно-тактичних угруповань «Донецьк», «Луганськ» і «Маріуполь», які перебувають на передньому краї бойового зіткнення, відвідали представники Головного квартирно-експлуатаційного управління та департаментів кадрової політики, фінансів, військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики МОУ

Мобільні групи на чолі із заступником Міністра оборони – керівником апарату генерал-лейтенантом Олександром Дублянком та директором Департаменту воєнної політики, стратегічного планування та міжнародного співробітництва генерал-майором Анатолієм Петренком мали на меті вивчити настрої та потреби військовиків, а також відзначити кращих із нагоди свята.

Нагороди та цінні подарунки були вручені безпосередньо на передовій – на взводних опорних пунктах, командно-спостережних пунктах батальйонів тощо. Від імені Міністра оборони України було нагороджено близько восьми сотень офіцерів, сержантів та солдатів. Тепер їхні однострої прикрашають відзнаки Міністерства оборони «За військову доблесть», «За зразкову службу», «Знак пошани» та «За сприяння Збройним Силам України». Також

військовослужбовці отримали від Міністра оборони України годинники, грамоти й подяки.

Але наближення найбільшого державного свята вони відчували не лише за заохоченнями. Напередодні Дня незалежності України ворог всіляко намагався дошкулити захисникам України. Впритул до наших позицій регулярно підходили диверсійно-розвідувальні групи, а вночі велися артилерійські обстріли із забороненого Мінськими домовленостями озброєння.

Такі провокативні дії вкотре доводять: ситуація в зоні проведення АТО залишається стабільно напруженою, тож військові частини і підрозділи Збройних Сил України мають і надалі посилювати боєздатність, аби бути готовими до будь-якого варіанту розвитку подій. Найголовніший потенціал для цього – навчені командири і бійці.

– Особисто працювати з командирами бригад і батальйонів у зоні проведення антитерористичної операції мені доводилося 2014 року, – говорить заступник Міністра оборони – керівник апарату генерал-лейтенант Олександр Дублянок. – І те, що я побачив тепер, дуже контрастує з моїми враженнями дворічної давнини. Нині ланка офіцерів категорії командир бригади – командир батальйону – командир взводу має високий рівень професійної підготовки. Я щиро пишаюся тим, що

у Збройних Силах України є такі командири.

Справді, від часу анексії Криму і дотепер через війну пройшли понад 200 тисяч кращих українців. Це унікальний людський потенціал, на якому потрібно зосереджувати матеріальні й фінансові ресурси для розбудови Українського війська зразка 2020 року. Саме навколо цих людей має будуватися солідна система професійного вишколу та кадрового зростання. А соціальні гарантії повинні забезпечити їхнім сім'ям захищеність, впевненість у завтрашньому дні та шану в суспільстві.

– Святкування 25-річчя нашої держави відбувається у складний для України час, коли на нашій землі триває неоголошена гібридна війна, – каже директор Департаменту воєнної політики, стратегічного планування та міжнародного співробітництва Міністерства оборони України генерал-майор Анатолій Петренко. – Але навіть за таких умов ми маємо найцінніше, що неможливо придбати за гроші з бюджету чи за міжнародного сприяння. Це люди, готові захищати Батьківщину, ризикуючи власним життям і здоров'ям.

Справді, вони – наш найбільший скарб. Адже завдяки тим, хто сьогодні боронить східні рубежі держави, українці мають можливість мирно працювати, відпочивати та, зрештою, святкувати День незалежності України. Тож шана вам і повага, українські воїни-герої!

Олександр БІРЧЕНКО,
Сергій БАСАРАБ

21 жовтня 2014 року Указом Президента України за особисту мужність і героїзм, проявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, а також вірність військовій присязі підполковник Василь Коваль був нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня.

ВІН БИВСЯ ПІД ІЛОВАЙСЬКОМ

Як людина дуже скромна і невибаглива він ніколи не хизується своїми успіхами, а продовжує і далі вірно служити Батьківщині

Василь виріс у сім'ї водія-далекобійника і вихователки дитячого садка. У школі старанно «гриз граніт науки» для того, щоб вступити до вишу, а після його закінчення стати надійною опорою батькам. З чесно заробленою золотою медаллю він обрав не зовсім престижну в «лих дев'яності» професію військового і вступив до Сумського

військового інституту артилерії. Не шукаючи легких шляхів, Василь зупинив свій вибір на спеціальності артилерійського розвідника, що тоді була введена в цьому вищому навчальному закладі. Так він серед сорока чотирьох курсантів, виключно відмінників і медалістів, почав вивчати один із найважливіших видів бойового забезпечення артилерії.

- Сьогодні роки курсантського життя згадуються як етап перетворення звичайного черкаського школяра в офіцера Збройних Сил України, – розповідає Василь Коваль. – При цьому знання, набуті за п'ять років навчання, стали у пригоді на посаді командира взводу станції наземної артилерійської розвідки 26-ї

артилерійської дивізії, куди я потрапив за розподілом.

У ті роки командиром дивізії, де служив Василь Коваль, був генерал-майор Павло Ткачук. І так вийшло, що коли Павлу Петровичу запропонували очолити Академію сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, він запропонував своїм колишнім товаришам по службі, які зарекомендували себе з кращого боку, обійняти вакантні посади курсових офіцерів.

– Між них і я, – згадує Василь. – Так 2004 року здійснилася моя курсантська мрія стати командиром підрозділу майбутніх офіцерів.

А за п'ять років Коваль отримав пропозицію щодо подальшої служби на Яворівському полігоні на посаді заступника командира механізованого батальйону з озброєння. Так Василь потрапив до Центру забезпечення навчального процесу академії, а в його послужному списку з'явилася «підхотна» спеціалізація.

Сім років тому він на цей знак долі особливої уваги не звернув. Вступив до Національного університету оборони України, а по його закінченні очолив штаб бригадної артилерійської групи 93-ї окремої механізованої бригади. А через сім місяців отримав підвищення – був направлений у командний центр штабу армійського корпусу. Кращого й бажати годі: дружний офіцерський колектив, служба, яка приносить задоволення. Але на порозі був вже знаковий для всієї України 2014 рік...

– Як зараз пам'ятаю той

телефонний дзвінок, що пролунав о 21.30 1 березня, – розповідає офіцер. – Мені, як і всім, хто змінився з чергування, було наказано прибути до місця служби за сигналом «Тривога». Перебуваючи на казарменому становищі, ми добу через добу заступали на чергування, відстежували події в Криму й по країні в цілому. У такому ритмі минув березень, а за ним і квітень.

9 травня групі офіцерів, до якої увійшов і підполковник Коваль, було наказано виїхати до місця розташування запасного пункту управління. А вже за десять днів надійшла команда переміститися в Донецьку область з подальшим входженням до сил Антитерористичного центру.

– Наші війська визволяли село за селом, просуваючись уперед, у глиб Донецької області, – згадує Василь Володимирович.

Одного разу підполковнику Ковалю було запропоновано очолити загальновійськовий резерв і прорвати оборону противника в Авдіївці. Зокрема, необхідно було вийти на північній околиці міста, пройти через його центр, де надбудівлею міської ради встановити Державний прапор України. Під час пересування всі вогневі точки противника підлягали

знищенню. За цим необхідно було закріпитися на в'їзді в Донецьк у районі кільцевої дороги.

– О 16.00 група у складі 48 осіб на чотирьох танках і чотирьох БМП-2 так званими «зеленками» вийшла на Авдіївку.

Змітаючи на своєму шляху ворожі блокпости, колона української бронетехніки під командуванням підполковника Ковалю стрімко увійшла в місто, чим спричинила паніку в лавах противника і його втечу з бойових позицій.

– З успіхом виконавши поставлене завдання, вже о 20.40 ми підійшли до кінцевої точки нашого маршруту і зайняли кругову оборону. За триста метрів від нас був найукріпленіший блокпост терористів. Розташований на дорожній роздоріжжі біля колишнього поста ДАІ, він перекривав в'їзд до Донецька. Під час зайняття бойових позицій один із танків несподівано повністю провалився в каналізаційну шахту. На щастя, ми вчасно встигли евакуювати людей. Але, на превеликий жаль, цей танк став нашою першою безповоротною втратою, – розповідає офіцер.

Бій, в який були втягнуті українські бійці, тривав до 8.30 ранку. Протягом усього цього часу до терористів на джипах і

мікроавтобусах під'їжджало підкріплення, проте вмілі дії наших воїнів зводили нанівець спроби противника досягти чисельної переваги. Крім того, завдяки темряві в бій тривалий час не могли вступити ворожі снайпери, але вже на світанку вони активізувалися і зосередили свій вогонь на триплексах і люках української бронетехніки. Це позбавляло командирів можливості вести огляд

і оцінювати ситуацію. Боєкомплект танків і БМП закінчувався.

Для виправлення ситуації Василь Коваль обирає єдине правильне рішення – відійти на 800 метрів і зайняти оборону під прикриттям «зеленки». Саме тут вперше за добу в особового складу з'явилася можливість спішитися і зв'язатися з командуванням для уточнення подальших дій. Дванадцять хвилин по тому за п'ятдесят метрів від лісосмуги зупинилися два мікроавтобуси. Бойовики, що вискочили з них, не шкодуючи боєприпасів, відкрили по лісовому масиву вогонь зі стрілецької зброї і мінометів калібру 82-мм. Наших хлопців врятувало тільки те, що противник не знав конкретних місць розосередження техніки і стріляв не прицільно.

– Припускаю, що на той момент у багатьох моїх хлопців промайнула думка про кінець, – згадує офіцер. – А тут ще доповідають про першого пораненого. Відразу по моїй команді екіпажі одного з танків і БМП застрибують на свої місця і буквально вилітають на швидкості з лісосмуги. В результаті танк з першого

пострілу на друзки розбиває мікроавтобус з лівого флангу, а бойова машина піхоти чергами накриває живу силу противника і другий мікроавтобус. Завдяки діям цих двох екіпажів нам вдалося вийти з того бою живими і вивести техніку.

Пізньої ночі група повернулася до базового табору, а вже вранці наступного дня, отримавши черговий наказ, висунулася на підтримку 20-го батальйону територіальної оборони в напрямку Красногорівки та Мар'їнки.

– В даному випадку опір бойовиків був марним, – наголосив підполковник Коваль. – Красногорівку ми звільнили протягом двох годин. Маючи такий «багатий досвід», ми відразу знищували вогневі точки і переможно просувалися в бік Мар'їнки. Але, вже підійшовши практично до її околиць з боку населеного пункту Трудівське, відчули серйозний опір противника. Та за п'ять годин ми взяли під контроль північну частину міста.

Впродовж п'яти днів разом із особовим складом 20-го батальйону підлеглі Ковалю боронили позиції. За цей час українські воїни познайомилися з місцевими жителями, що без побоювання повилазили зі своїх льохів. Військові ділилися з ними питною водою, консервами, крупами та хлібом.

Протягом цього часу, за наказом командування, бронегрупа навіть висувалася на околицю Донецька для демонстраційних дій. Таким чином вони намагалися обдурити противника і нав'язати йому думку, що готується захоплення Донецька.

Через п'ять днів, здійснивши 170-кілометровий марш, підполковник Коваль зі своїми підлеглими прибув до Старобешового для отримання чергового завдання і подальшого висування на Іловайськ.

– У Іловайськ ми заходили 7 серпня в супроводі розвідгрупи 40-го окремого мотопіхотного батальйону і, як це не дивно,

без єдиного пострілу, – розповідає Василь. – Після чого зайняли опорні пункти так, що підперли «півмісяцем» південну, західну і північну частини Іловайська. З протилежного боку завдання виконували військовослужбовці 51-ї окремої механізованої бригади.

Перед групою стояло завдання не допустити прориву в місто підкріплення противника як у вигляді живої сили, так і техніки. І вона його виконувала на «відмінно». Зокрема, через два тижні було відбито наступ танкової колони, що рухалася з боку Харцизька.

– Очолював колону танк з величезним російським прапором, – пригадує Василь Коваль. – Напевно, хотіли пригнітити нас психологічно. Але ми не розгубилися. Першим пострілом підбили йому лівий бік. Танк втратив хід, почав горіти і диміти. Екіпаж із криками швидко покинув машину, а колона, підібравши його на броню, розвернулася і пішла геть. Тоді це вселило в нас ще більше впевненості. За п'ять днів наступ повторився. Тільки цього разу головний танк перед собою штовхав вантажний напівпричіп. Так сталося, що за кілька днів до цього артилеристи передали нам протитанкову гармату МТ-12 з бронебійними боєприпасами. Саме з неї прямою наводкою ми вщент розбили цей

причіп-прикриття. Колона зупинилася і над кожною машиною з'явився білий прапорець. Минає година, друга, третя. Вони стоять. Ми ж вважали, що це сигнал про припинення стрільби. А, як виявилось, це були такі розпізнавальні знаки. Відблиск лінзи бінокля викрив нас. Вони скористалися ситуацією і вистрілили в наш бруствер. Обійшлося без втрат, але незначні поранення в нас були. Однак поки я приходив

до тям після контузії, танкісти рушили назад на Харцизьк. І це нас врятувало. Вони ж не знали, що на нашій, замаскованій під мостами позиції, лише один танк, БМП і гармата. До речі, ці мости нас дуже виручали під час артобстрілів. Противник кожен день випускав по нас вагони снарядів.

28 серпня підполковник Василь Коваль отримав наказ на залишення позицій і прорив колоною

в бік основного угруповання військ по так званому «зеленому коридору».

— Моя група мала замикаати колону і виконувати функції тилової похідної застави, а за необхідності пригнічувати вогневі точки противника, — пригадує офіцер. — У населеному пункті Многопілля, де вишикувалася колона, якоїсь миті раптом пропав зв'язок. Відразу за цим почався мінометний обстріл. Міни рвалися за кілька метрів від машин. Але наша група була змушена затриматися в селі на сорок хвилин. Чекали екіпаж БМП, що загубився. Однак навіть пошук, здійснений розвідгрупою, не мав результату. Так ми висунулися в бік Червоносізьського. Там вдалося знищити перший опорний пункт ворога. Другий нас чекав у Осиковому, але і його ми вдало розстріляли прямим наведенням із гармати танка, що йшов на чолі групи.

Вже в Новокатеринівці, опинившись як на долоні перед переважними силами противника, група підполковника Ковалю, до якої увійшли три танки, три БМП, дві вантажівки і три мікроавтобуси з пораненими бійцями, була буквально «розмазана» по дорозі ворожою артилерією.

— По нас вели вогонь з усіх 360 градусів обрію. Я, перебуваючи в башті БМП, тільки і встиг помітити, як у наш корпус залетів

снаряд. Як він не вибухнув, одному Богу відомо, але башта через це вже не могла обертатися. За мить механік-водій доповів, що снаряд влучив в передню частину справа. Перебита гусениця, тобто ми роззуті. При цьому він проявив вищий рівень професіоналізму і поворотом вивів машину на ліве узбіччя в кювет, — зазначив офіцер.

Спочатку цю улоговинку під дорогою вороги зі свого опорного пункту не вгледіли. Тому відразу після зупинки бійці, під прикриттям машини, один за другим «посипалися» у відчинений задній люк. Переконавшись, що вийшов механік-водій, до відсіку десантування почав пробиратися і Василь. Але в цей час стрільба вже переключилася на їхню бойову машину. Кулі клацали по броні. Все ж йому вдалося кинути поперед себе бронезилет, автомат і дві радіостанції.

— І тільки мені залишилося зробити декілька рухів, щоб вийти, як буквально перед носом тіло бойової машини з іскрами «прошив» черговий снаряд, який теж, на щастя, не вибухнув, — розповідає Василь. — Ледве живий виповзаю з люка і відразу наказую всім йти розсіпом через поле за пагорб. Снайпери тримали це місце під прицілом, тому одному з хлопців піти не вдалося. Ще не знаючи, що він мертвий, товариші по службі

не кидали його, а продовжували рухатися в бік укриття. Після сигналу, що всі захищені, я теж поповзом почав пробиратися до них. Як раптом «бах» і я чую, як куля застрягла у бронезилеті. Наступна куля влучає просто в дуло автомата, який тримаю в руці. Вибратися з цієї ситуації допоміг випадок. Якої миті з-за хмар виринули два наші літаки і завдали удару по опорному пункту та всій території навколо. Вогонь і завіса суцільного диму дали можливість швидко подолати відстань до укриття.

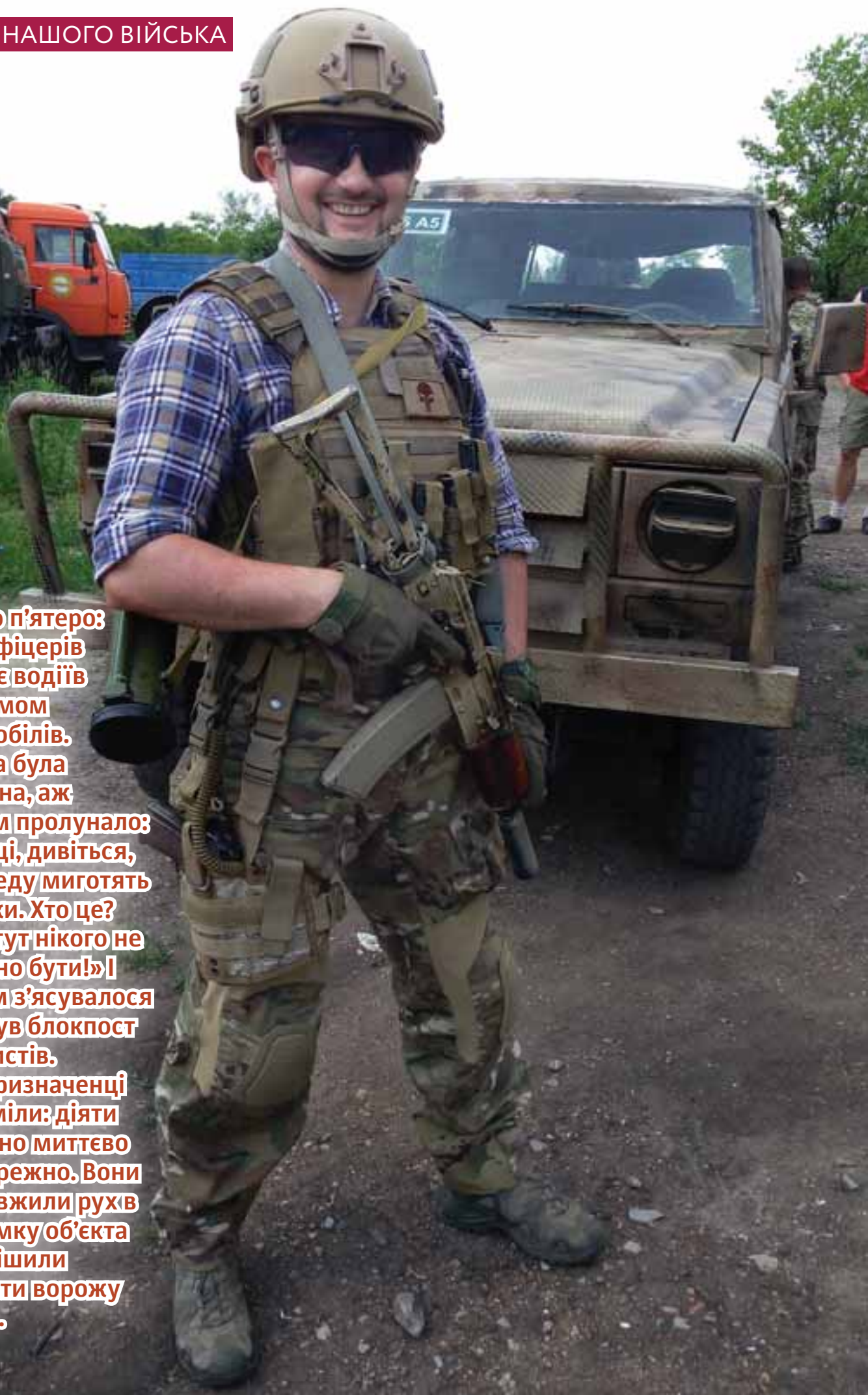
Однак це було не найстрашніше, що чекало їх попереду. Кілька днів поспіль вони йшли соняшниковим полем, щодня долаючи сотні метрів.

І кожного дня після масованих артилерійських обстрілів у поле виходили терористи та забирали в полон українських солдатів. Не обминула ця доля і Василя. Однак цю сумну сторінку зі свого життя він намагається якомога швидше забути і ніколи не згадувати. Вже за кілька днів представники місії Червоного Хреста евакуювали групу поранених, серед яких був і Василь Коваль, до українського госпіталю.

Після тривалого лікування та реабілітаційної відпустки підполковник Коваль повернувся у стрій і його війна з окупантами продовжилася.

Євгеній СИЛКІН

Їх було п'ятеро:
троє офіцерів
та двоє водіїв
за кермом
автомобілів.
Дорога була
спокійна, аж
раптом пролунало:
«Хлопці, дивіться,
попереду миготять
вогники. Хто це?
Адже тут нікого не
повинно бути!» І
згодом з'ясувалося
— це був блокпост
терористів.
Спецпризначенці
зрозуміли: діяти
потрібно миттєво
та обережно. Вони
продовжили рух
напрямку об'єкта
та вирішили
знищити ворожу
групу...

БІЙ БІЛЯ АЕРОПОРТУ

Цей епізод трапився 21 січня 2015 року, в один із останніх днів героїчної оборони аеропорту «Донецьк». Російська артилерія і танки прямою наводкою били по терміналах летовища, які мужньо захищали наші «кіборги». Тієї морозної ночі, щоб допомогти побратимам, на виконання бойового завдання направилися група українських спецпризначенців.

Цю історію розповів офіцер Державного науково-випробувального центру ЗС України, що на Чернігівщині, капітан 3 рангу Юрій Літковець, коли ми зустрілися під час випробувань новітніх засобів озброєння. Він щойно повернувся з чергового відрядження із зони проведення антитерористичної операції. Своїх поїздок у район бойових дій офіцер уже й не рахує. Особисто здійснив понад 40 спеціальних і близько 30-ти розвідувальних операцій на всіх ділянках фронту та в тилу противника. До війни служив у Феодосії, проте після анексії Криму військами Путіна, продовжив службу в Україні – на її материковій частині.

...Період напередодні виходу наших військ з донецького аеропорту в січні 2015 року був одним із найважчих для українських захисників. Летовище, яке стало символом мужності та незламності українського духу, перетворилося на справжні руїни. Сюди

російсько-терористичні війська підтягнули всі свої сили. Ситуація змінювалася щохвилини, бої тривали безперервно.

– Скупчення бойовиків було досить великим. Ворог постійно гатив по «кіборгах» з танків, «Градів», «Ураганів». Не замовкало важке артилерійське озброєння. Паралельно з атаками на аеропорт терористи сильно обстрілювали наші укріплення в Авдіївці, Водяному, Тоненькому, Пісках та Опитному, намагаючись зрівняти їх із землею. Потерпали й житлові квартали мирних людей, – згадує січневі події мій співрозмовник. – Склалося враження, що будь-яка проведена там хвилинка може стати останньою в житті і для кожного з нас. Однак і наша артилерія зривала злочинні наміри окупантів. У район аеропорту поступово підходили резерви українських батальйонних тактичних груп з метою деблокування хлопців у новому терміналі.

Підрозділ капітана 3 рангу Юрія Літковця був у підпорядкуванні командування, яке закріпилося на «Зеніті». Ця позиція для «деенерівців» виявилася особливо небезпечною, тому ворожі диверсанти регулярно вдавалися до атак. Кожний із таких штурмів супроводжувався «зливою» вогню зі зброї різних калібрів. Утім зусилля ворога залишалися марними. На той час українські спецпризначенці не лише добре воювали, а й уже вміли розгадувати всі секрети противника. Разом із побратимами Юрій виконав низку успішних спецоперацій у ворожому тилу, вів розвідку та влаштував окупантам не одну засідку. Однак бойове завдання тієї січневої ночі стало для нього справжнім випробуванням. Цей епізод війни він запам'ятав назавжди.

Спецпризначенці вирушили на одну з позицій південно-західніше аеропорту неподалік села Веселе. Їхнє завдання – вести

спостереження та за необхідності коригувати вогонь нашої артилерії. Однак дорогою воно змінилося, хлопцям вказали новий район. Орієнтир – місцеве кладовище, серед українських військових більш відоме як «цвинтар Мотороли». Звідси бандити ворожого батальйону «Спарта» обстрілювали новий термінал та українські конвої. Цю ділянку місцевості нашим спецпризначенцям довелося вивчати ретельно. Втім часу вистачало, щоб оцінити обстановку, визначити маршрут, яким краще пересуватися, та о четвертій ранку бути на місці. Зважаючи на туман та обмежену видимість, Юрій з товаришами вирішили добиратися до цвинтаря не прямою дорогою,

а зробити «гачок» – заїхати з тильного боку.

– Точно за картою ми почали рух на двох джипах. – розповідає Юрій. – Я і мій товариш з позивним «Глобус» перебували в першій машині, ще один офіцер на прізвисько «Ганс» розмістився в другій, яка слідувала позаду. Проїхавши кілька кілометрів з вимкненими фарами, ми побачили полум'я з-під бочок, а також людей, які зігрівалися коло них.

– Свої чи вороги? – промайнуло в голові Літковця.

– Якщо наші, то завітаємо на куліш, а якщо чужі – помщуся за окупований Крим, за сльози українських матерів, за всю біду, яку принесли на нашу землю, – стискає кулак Юрій. – Повертатися назад не було сенсу. Ми перебували на відстані 80 метрів, та й автомобілі вже були помічені. «Глобус» попереди «Ганса», аби той готувався, можливо, доведеться працювати по-бойовому. Я в свою чергу наказав водієві нашої машини продовжувати рух, а при наближенні увімкнути аварійне світло і двічі моргнути фарами, що той і зробив. Коли у відповідь на перехресті засвітились ліхтарі, ми побачили озброєних бойовиків з білими бинтовими пов'язками на руках, які слугували за знаки розпізнавання. Зрозумів: будь-

яка помилка може коштувати нам життя. Ех, така вона – доля спецпризначенця... Рука не здригнулася. За лічені секунди ми відкрили вогонь на ураження...

У тому бою наші були влучними, діяли злагоджено і бездоганно. Літковець, «Ганс» та «Глобус» вкотре довели: вони – «профі». Перші сім оборонців ворожого

блокпоста були ліквідовані миттєво, так і не зрозумівши, що за гості до них навідалися. Від пострілів з ручного протитанкового гранатомета згоріла бойова машина піхоти та її екіпаж. За допомогою гранат українські воїни знищили ще кількох прихильників «руського міру», які ховалися в зруйнованій

будівлі. Одного «ватника» так званої армії ДНР капітан 3 рангу Літковець брав живцем. Під час перезаряджання автомата він побачив силует бандита, який відкрив вогонь по автомобілях. Юрій двічі вистрілів з пістолета йому в груди. Той впав на землю, проте залишився живим, окупанта врятував бронезишит. Коли бойовик збагнув, хто перед ним, змінився в обличчі, намагався втекти та, немов скажений собака, крив Літковця матюками. А згодом інформація, надана цим полоненим, була використана для проведення інших успішних операцій.

– З'ясувалося, що бойовики прийшли на перехрестя за кілька годин до нашої появи і не встигли обладнати мобільний блокпост. Нас прийняли за своїх, бо були впевнені, що тиловою дорогою будуть рухатися тільки їхні поплічники – став у пригоді наш «гачок» – пригадає український офіцер. – Ми дуже швидко з собою забрали їхні документи, зброю та цього полоненого. Помітили одну цікавинку: крім наклеек ДНР, вони викарбовували на прикладах автоматів свої позивні – «Бублик», «Морячок» та інші. З часом, переглядаючи аматорське відео про події в донецькому аеропорту, я впізнав саме цих ліквідованих нами «елітних» бійців, які

на камеру розповідали про свою ніч, браталися з одіозним «Гіві», жорстоко та по-хамськи ставилися до наших полонених... У тому бою ми вчинили правильно. Ворог отримав по заслугах. Правду кажуть: хто сіє вітер – пожежу бурю!

Біля Донецька Юрій Літковець затримався ще на декілька днів. Супроводжував військові колони, які покидали аеропорт, потрапляв під ворожі обстріли, доводилося йому надавати медичну допомогу пораненим воїнам. Одного українського бійця, котрого ударна хвиля від залпу «Граду» відкинула з бойової машини, Юрій особисто врятував та доставив до медичного пункту. Через кілька

днів йому зателефонувала незнайома жінка та промовила: «Не знаю, хто ви, проте дякую від усієї нашої родини за те, що врятували життя моєму чоловіку!»

...Свою місію цей відважний український офіцер виконав достойно. За успішну бойову роботу в районі аеропорту Юрій став кавалером ордена «За мужність» III ступеня. Високі нагороди отримали і його товариші із Сил спеціальних операцій. Спілкуючись з такими людьми, розумієш: вони – унікальні хлопці, надзвичайно віддані своїй справі. Це справжні герої, які вміють перемагати.

Олег СУШИНСЬКИЙ

НА ЛІНІЇ ЗІТКНЕННЯ

Довіра до української армії значно зростає, адже військові радо допомагають місцевому населенню та відновлюють соціальну інфраструктуру

Відкритий ще 31 березня пункт пропуску «Золоте» пропрацював менше доби. Ось уже майже п'ять місяців уряд України не може домовитися з бойовиками щодо режиму перетину цивільними лінії зіткнення – як тільки сторони досягають компромісу, ворог розриває всі домовленості та повертає людей назад.

– Декілька разів прикордонники намагалися почати пропускати людей, але абсолютно всіх повернули. Сьогодні КПВВ повністю готове до роботи та може розпочати діяльність у будь-який момент. Проте «та сторона» ніяк не може вирішити – будуть вони пропускати людей чи ні, – каже командир із позивним «Тренер».

Нині через пункт пропуску автівки їдуть лише до найближчих сіл, які залишились у «сірій» зоні. Також рух через КПВВ здійснюється до окупованої частини Золотого.

Окрім того, що ворог не має чіткої позиції щодо режиму пропуску громадян, тривають постійні обстріли. За словами прикордонників, які тут працюють, КПВВ декілька разів на день обстрілюють ворожі снайпери, рідше окупанти використовують міномети та АГС-17. Основні ж бойові дії розгортаються на флангах Золотого.

Розділене містечко

В містечку Золоте п'ять мікрорайонів. Чотири з них контролює

Україна, один потрапив під контроль противника. У містечку працює шахта і, ніби не помічаючи війни, вулицями гуляють люди. Може здатися дивним, але населення, яке ще не так давно було налаштоване проросійськи, тепер привітне до українських військових. Бійці розповідають, що ставлення місцевих змінилося настільки, що восени та взимку солдати миються разом із гірниками у шахтній лазні, діти вітають техніку військових, дорослі – вітаються на вулицях.

– Військові допомагають будувати навіть дитячі майданчики, ось місцеві й почали краще до нас

ставитись, – розповідає прес-офіцер 59-ї окремої мотопіхотної бригади «Тарас».

У вільний час - читають

У прифронтових районах з українським телерадіомовленням складно. У Золотому є слабкий сигнал «1+1», решта – російські телеканали. Тому бійці перевагу надають книгам. На деяких опорних пунктах вже накопичилися власні «бібліотеки».

– Коли була остання гроза, у нас згорів телевізор. Тому новини дізнаємося або з Інтернету, або з газет. Добре, що волонтери та штаб постійно надсилають свіжу пресу. У вільний час більшість

бійців читають книжки. Нехай це стара радянська белетристика або ж любовна лірика, книги дозволяють отримати величезну емоційну розрядку. Нині нам почали привозити патріотичну літературу, і хлопці цьому дуже раді, – говорить «Тренер».

Бойові будні

Але буденність воїна – це не тільки читання та налагоджування стосунків із місцевими. На деяких ділянках фронту біля Золотого сторони розділяють близько 200 метрів, рельєф місцевості дозволяє противнику наблизитись до українських позицій майже впритул. Тому російські розвідувальні групи постійно намагаються прорватись на українську територію.

– Двічі-тричі на тиждень російські окупанти здійснюють спроби прорвати наші позиції, та ми їх вдало відбиваємо. Тож здебільшого вони використовують міномети і снайперів, працюють здалеку, – розповідає командир взводу «Козак».

За словами командування бригади, всі бійці забезпечені кевларовими шоломами та бронежилетами, постійно ведеться бойове злагодження, тому атаки противника відбиваються швидко та ефективно. Останнім часом безліч проблем військовим завдають ворожі безпілотики, але більшість з них встигають перехопити зенітники.

– Все важке озброєння відведене, та власних сил вистачає, намагаємось не відповідати на провокації. Наші солдати пильно стежать за фронтом, отже, наступати ворог не зможе, – коментує «Тренер».

Сергій НАКОНЕЧНИЙ

МЕТА — ПЕРЕМОГА!

«Україна — понад усе!»
для цього чоловіка
не просто гасло, це —
його покликання, його
буття. Він поставив на
карту все — здоров'я,
сім'ю, заможне життя
за кордоном. Він пішов
у самісіньке пекло
Донбасу й героїчно
бореться за Україну
поруч зі своїм сином
та гуртом бойових
побратимів.

Його позивний «Кеп», що означає «капітан». Він не приховує свого обличчя перед ворогом, у його очах немає страху, а є відданість рідному народові та люта ненависть до окупантів.

Просив у Бога одужання

– Я знав, що буде війна, я до неї готувався, – розповідає «Кеп», – купив спорядження, зареєстрував зброю, тренувався в клубах зі страйкболу, ну, це де кульками по тобі луплять, – гарна забавка для чоловіків. А почалося все з того, що я сильно травмував хребет. Відчай та порожнеча – все, що було у мене всередині. Неодноразово приходила думка приставити пістолет до скроні, бо нащо таке життя! Але згадав, що колись читав книжки про славетне минуле нашого народу, про сильних духом козаків, які не мали права накладати на себе руки, бо це гріх та безчестя, а якщо загинути, то тільки в бою – за правду, за рідну землю.

Такі думки та духовний світ швидко поставили «Кепа» на ноги. Розповідає, коли був малий, мама за руку силоміць тягнула його до церкви. Відтоді минув не один десяток років, і тепер життя саме наблизило «Кепа» до Бога.

– Я почав щиро молитися, по-своєму. Просив Господа поставити мене на ноги, обіцяв, як одужаю, стану воїном світла, воїном добра, бо коли прийде війна, це буде війна добра і зла. Напевне, Він таки почув мої молитви. Я видужав і почав активно займатися армійським страйкболом.

В Україні горів Майдан, а в грудях капітана палало серце!

Звідки ж беруться такі, як «Кеп»? Із файного міста Тернопіль! Це одразу чути за західноукраїнською говіркою чоловіка. Йому вже за 50. У своєму житті він пережив багато пригод та випробувань,

але переконаний, що найголовніше з них відбувається саме нині. В Україні та на теренах колишнього СРСР він ким тільки не був – майстер на всі руки. Однак злиденність нашої держави, де чогось досягти у житті можуть переважно злочинці і казнокради, змусила «Кепа» на початку 2000-х шукати долю за кордоном. Спочатку в Польщі, потім – у сонячній Іспанії. Саме ця країна досить швидко перетворила дитячу мрію на реальність – він став моряком. І не просто моряком, а капітаном власного судна. Це невелика гарненька яхта, на якій «Кеп» вирушив у навколосвітнє плавання! Мрія чи не кожної людини – на яхті навколо світу!

Згадує тодішні свої думки: «Не хочете, щоб я став матросом тут, на батьківщині (зажадали грошей за вступ до «морехідки»), поїду за кордон і стану капітаном...»

Сказав, як відрізав. І невдовзі він, справжній капітан, стояв під повними вітрилами своєї красуні-яхти. Каже, в нього було передчуття, що це навколосвітнє плавання не буде спокійним. Не через океанічний шторм чи негоду. В Україні горів Майдан, а в грудях капітана палало серце!

Що заважало цьому чоловікові жити спокійно, насолоджуватись сімейним затишком, займатись бізнесом, борознити моря на своїй яхті? Відповідь доволі проста, але зовсім не зрозуміла горепатріотам: безмежна любов до рідної країни, яку охопив вогонь. А ще обіцянка Богу – стати воїном світла.

«Кеп» і його команда: з корабля – на... танк!

Вже в Україні «Кеп» зіткнувся з добре йому відомою та ненависною бюрократією і безглуздими законами. Беруть у добровольці до 45 років...

Не біда, один знайомий полковник порадив «Правий сектор», мовляв, там бойовий дух та інші чесноти – якраз для нього. Рішення прийнято – ДУК «ПС»!

– Ми із сином прийшли на базу «Правого сектору». Вони (керівники), як побачили наші американські обладунки (бронежилети, рації), а ще й «снайперку» сина та мій автомат, без вагань, записали нас у диверсійно-розвідувальну групу. Отак, з корабля – на бал!

Тут почалися бойові будні «Кепа» і його команди: стрілянина, контузії, смерть, втрата бойових побратимів. Каже, що в них самодостатня група, кожен знає своє місце, обов'язки, позицію. Головне у розвідці – інтуїція, імпровізація і якесь шосте чуття. Це збереже життя і допоможе якісно виконати завдання.

Група «Кепа» – це переважно двадцятирічні хлопці, серед яких і рідний син.

– Я – старша людина, і раніше в мене була така думка, що молодь не має йти на війну помирати. Їм треба жити і будувати нову країну. Та й, на правду, ставлення до молоді було неоднозначне: в них в очах порожнеча, незрозуміле для мене життєве

кредо і таке інше. Воювати мають йти такі, як я, і трохи молодші, які прожили шмат життя, мають певний досвід за плечима. Але коли побачив тих старих пияків, що ховаються по лісах від мобілізації, або тих, що десь там трохи відстояли на блокпосту й приїжджають додому та геройствують, – думка докорінно змінилася. У мене в групі хлопцям по 18, 20, 25 років. Оце герої! «Байда», «Міна», «Румун», «Тезка», «Вокер», «Запорожець» та інші побратими – відмінні й безстрашні бійці, не знаю, чи я в їхньому віці пішов би воювати. А як вони воюють, йдуть в атаку... можна книжку писати! Був випадок, коли нас семеро відбивалися від 40 ворожих диверсантів. І ці молоді пацани закріпилися й відбивалися, ніхто не відступив, бо позицію не можна було віддавати, на кону було життя бійців іншої групи.

Згадує «Кеп» і перший захоплений групою танк Т-64. Група його в сепарів «віджала» – це слово стало дуже популярним серед усіх бійців фронту. Як саме його хвацько «віджали», хлопці не розповідають, кажуть, професійна таємниця, але їздити навчилися за якусь годину.

– Підійшли до нас танкісти, півгодини показали, розказали, ми сіли і поїхали, – розповідає «Кеп». – Досвіду в нас було небагато, то воювали на тому танку, як могли. Щоправда, потім до нас навідником підсів офіцер 40-го батальйону, який колись командував танковою ротою, тоді ворогам добряче дісталось.

Під час останнього танкового «турне» «Кепа» в районі Іловайська екіпаж швидше виступав у ролі мішені. Гармату та кулемети заклинило. Екіпаж ганяв по селу, а ворог гатив, чим тільки міг. Таким чином хлопці відволікали вогонь на себе, аби батальйон, який потрапив у оточення, міг вирватися з кільця.

– Це було жахливо, – згадує «Кеп». – Я ще пацаном питав у батька, як воно в танку, коли

стріляти по ньому? Він мені відповів: «Ото вдягаєш відро на голову і б'єш по ньому молотком – десь так само...» От я і згадав татові слова. А підбили нас із ПТРК. Сепари самі казали (є достовірна інформація), що були шоковані і не розуміли наших маневрів.

Мовляв, могли той танк камінням закидати, адже їх там було зосереджено аж три угруповання по 150 осіб кожне.

Танк горів, екіпаж швидко покинув машину і почав втікати, використовуючи дим палаючої машини, як димову завісу. Однак терористи швидко оточили це місце. «Тезка» з навідником дістали контузії та потрапили в полон. Але хлопцям пощастило – згодом їх обміняли полоненими. А от «Кеп», як у вірші Тараса Шевченка, сидів в очереті (бур'яні) та молився Богу, щоб вижити.

– Сепари в той очерет не заходили, били мінами, кидали гранати, знали: ще один танкіст має бути. Хто б міг подумати, але таки стали життєво корисними тактичні заняття із страйкболу, які відвідував у Іспанії. Там була техніка з непомітного проходження через очерет, адже по верхів'ях рослин видно, що хтось там рухається. Отак я виходив із нього аж вісім годин. Спочатку молився, щоб не впіймали, потім просив у Бога води. І тут – диво! Після місячної засухи небо вкрилося хмарами і пішов дощ. Бігом розстеляю накидку, збираю дорогоцінні краплини і п'ю, п'ю, п'ю... У цей момент я вже повірив у те, що виберусь. Потім вибіг на дорогу, і переді мною несподівано вискочив сепар, молодий такий пацанчик. Я йому в очі, він – мені. У мене автомат наготові, в нього – ні. Згадав вислів із якогось кінофільму: «Можеш не вбивати – не вбивай, тоді спасеш свою душу». Я опустив ствол, і він чкурнув, як вітер, напевно, мене здавати. Але я вже біг полем до своїх, десь чув постріли за спиною і свист куль, але то таке, я вирвався!..

Якщо у складі українського війська буде хоча б кілька тисяч таких воїнів світла, як «Кеп» і його команда, цю армію не перемогти ніколи. Тим більше аморальним покидькам із «руського міра».

Юрій ІГНАТ

Вступивши в нерівний бій з терористами, які готували пастку для тисяч українських вояків, група спецпризначенців на чолі з капітаном Олександром Петраківським врятувала життя сотням людей. Сьогодні Герой України сам потребує допомоги

ПОДВИГ РОЗВІДНИКА

...Липень 2014-го. Українське військо просувається Донбасом, звільняючи міста і села. Серед визволителів – солдати й офіцери 8-го окремого полку спеціального призначення. У цей час оборонці луганського аеропорту ведуть запеклі бої, відбиваючись від переважаючого у живій силі та озброєнні ворога. Їхні сили тануть і вони просять допомоги. За наказом командування до них ось-ось має відправитись колона у складі кількох частин: завершуються останні приготування до маршу.

«Краще загинемо, але не відступимо...»

А в цей час терористи, довідавшись про висування колони, закінчують останні приготування до її «зустрічі».

Командир полку полковник Олег Нечаєв, чий підрозділ теж входить до складу колони, попри отриману інформацію, що «на маршруті все гаразд», нервує, серцем відчуває, що терористи готують засідку.

– Надто підозріло все це, –

розмірковує він. – Чи не зачайлися сепари, щоб посильніше нас вжалити?

І наказує ще раз перевірити майбутній маршрут. Адже на кону – життя тисяч українських вояків. Виконати це завдання доручає двом групам розвідників під командуванням капітанів Олександра Петраківського і Михайла Спринчака – кращих офіцерів частини.

– Для цього достатньо і моїх хлопців, товаришу полковник, – каже Олександр. – Ми не підведемо!

Олег Олександрович, знаючи професійну підготовку офіцера і його підлеглих, погоджується...

За кілька хвилин розвідники на «Уралі» залишають розташування полку. Олександр пильно «промацує» очима зелені насадження, що тягнуться вздовж траси. Неподалік повороту, де чагарі найбільш густі й підступають до самої дороги, наказує зупинитись.

— Не подобається мені ця місцина, — каже бійцям. — На місці ворога я саме тут влаштував би засідку. Тому, хлопці, треба добре оглянути її.

Офіцер розділив групу на дві частини: одну — лівою стороною «зеленки» — повів сам, а другу, що рухалась паралельно, очолив прапорщик Вадим Ігнат'єв. Не встигли пройти і кількох сотень метрів, як один із бійців крикнув:

— Засідка!..

Бійці миттєво попадали на землю, займаючи оборону. І відразу опинилися під шаленим обстрілом. Як зі стрілецької зброї, так і гранатометів та мінометів. Сили були нерівні.

— Здавайтеся! — кричали з тієї сторони, припинивши на кілька секунд обстріл. — Вас мало і ви всі приречені.

Капітан Петраківський і сам знав, що перевага в живій силі і озброєнні на тому боці. Але знав він й інше: з хвилини на хвилину на трасі, до якої рукою подати, з'явиться колона, на яку — в разі їхнього відступу — бойовики перенесуть вогонь. Отже, треба стримувати їх якомога довше.

— Якщо відступимо, на нашій совісті буде смерть багатьох наших хлопців, — каже офіцер. — Триматимемося до останнього набою: загинемо, а не відійдемо.

Побачивши, що молодший сержант Олександр Рябчич без кевларового шолома, віддає йому свій. Вже потім, після бою, з'ясується, що саме цей шолом, якого офіцер віддав підлеглому, влучило більше 10 осколків, але він витримав, цим самим врятувавши життя солдату...

Але голова капітана незахищена, і в неї влучають кілька осколків. Кров заюшує очі, обличчя, але він продовжує поливати ворога кулеметним вогнем. Сержант Іван Голубка перебинтовує командирі голову і той продовжує бій. З'являються перші поранені. Капітан Петраківський, попри тяжке поранення, евакуює у більш-менш безпечне місце Вадима Ігнат'єва та Ігоря Дмитренка. А згодом й інших, надавши їм першу медичну допомогу і, як скажуть потім лікарі, врятувавши їм життя.

— У тім бою ми втратили двох товаришів, — згадує Вадим Ігнат'єв. — Але втрати були б значно більшими, коли б не професіоналізм нашого командира. Сьогодні, «прокручуючи» в пам'яті ті події, розумію: він просто неймовірно швидко зорієнтувався у над-

складній ситуації і обрав єдине правильне рішення. Саме завдяки йому ми зуміли не лише вибратись з тієї пастки, а й — великою мірою — не дали ворогу «пошматувати» нашу колону. Адже відійшли у безпечне місце лише тоді, коли переконались, що вона вже пройшла...

«У мене вся надія на Президента України...»

З перших хвилин бою Петраківський доповів командуванню полку про те, що група потрапила в засідку і веде бій. Тож незабаром до місця бойового зіткнення прибула бронетехніка. На ній і евакуювали всю групу. Офіцера, після надання першої допомоги, гелікоптером доправили до Харківського військово-медичного клінічного центру.

Олександр с мамою Тетяною Никифорівною і донькою Настею, яку він любить до безтями

Група капітана Петраківського, вступивши в нерівний бій з ворогом, забезпечила безпечний прохід автоколонни наших військ

– Син, попри тяжке поранення, весь час був при тямі, розмовляв з товаришами і навіть жартував, – розповідає Петро Петраківський – батько Олександра. – Перед операцією Сашко зателефонував і, не розповідаючи про бій, повідомив, що з ним все гаразд. А після операції раптово знепритомнів.

Сталося це 22 липня 2014 року. Наступного дня офіцера доправили літаком до Військово-медичного клінічного центру Західного регіону, що у Львові. Тамтешні лікарі, незважаючи на всі зусилля, теж не зуміли привести його до пам'яті....

Відтоді минуло 2 роки. Але він жодного разу не приходив до тями. Весь час біля воїна батьки – Петро Станіславович і Тетяна Никифоровна, допомагає доглядати брата і сестра Світлана. Парадоксально, але Олександр, перебуваючи у такому стані, розуміє, що біля нього найрідніші йому люди! А коли його проводують бойові побратими, офіцер виявляє емоції: на його обличчі з'являється

усмішка, він намагається їм щось сказати. Та не може...

– З самого початку, попри песимістичні прогнози окремих лікарів, я вирішив боротись за життя сина, – каже Петраківський-старший. – Лікування вкрай дорого коштує, тому довелося звернутись по допомогу до небайдужих людей. Низький уклін усім, хто відгукнувся на моє прохання і переказав гроші на мою банківську картку. Завдяки благодійникам ми побували з Сашком у клініках Ізраїлю та Польщі. Та, незважаючи на всі зусилля закордонних лікарів, істотних зрушень, на превеликий жаль, не відбулося.

На початку літа реанімаційно-операційним літаком Повітряних Сил «Віта» Олександра перевезли до Національного військово-медичного клінічного центру МО України. Сьогодні він перебуває у відділенні неврології центру. Водночас Міністерство оборони України звернулося до посольств США, Італії, Німеччини, Франції, Естонії

з проханням надати фахівців, які б провели ретельне обстеження хворого. А ще – визначили методи лікування, які б допомогли поставити його на ноги. У прямому розумінні цього слова.

Говорити про шанси Олександра на одужання зарано. Але, за словами головного невропатолога МО України – начальника відділення неврології полковника медичної служби, кандидата медичних наук Анатолія Ткачова, вони є. І непогані.

– Оглянувши хворого, ми дійшли висновку, що головним його захворюванням є енцефалопатія складного генезису, – говорить Анатолій Володимирович. – При цьому зберігаються певні коркові функції, що свідчить про відновлення нервової системи. Для того щоб Олександра повернути до повноцінного життя, потрібна реабілітація у спеціалізованому закладі. На жаль, у нас в Україні таких немає.

Отже, потрібне лікування за кордоном. Зокрема, з такими

діагнозами успішно лікують у Х'юстонському реабілітаційному центрі у США. Тамтешні спеціалісти дають 70-75% гарантії на успішне лікування. Але його вартість захмарна – близько 800 тисяч американських доларів. Оскільки всі благодійні кошти, зібрані раніше, були витрачені під час перебування в Ізраїлі і Польщі, Петро Станіславович звернувся по допомогу до Президента України...

Петро Порошенко, уважно вислухавши його, пообіцяв допомогти у вирішенні цієї проблеми. Тож нині розглядається питання про виділення коштів для відновного лікування майора Олександра Петраківського за океаном.

– Користуючись нагодою, хочу від усієї душі подякувати Петру Олексійовичу, – каже Петраківський-старший. – У мене сьогодні вся надія лише на нашого Президента. Наша родина також вдячна і Міністру оборони України гене-

Капітан Петраківський, попри тяжке поранення, евакуює у більш-менш безпечне місце Вадима Ігнат'єва та Ігоря Дмитренка. А згодом й інших, надавши їм першу медичну допомогу і, як скажуть потім лікарі, врятувавши їм життя

ралу армії України Степану Полтораку, начальнику Генерального штабу – Головнокомандувачу ЗС України генералу армії України Вікторові Муженку. Вони, попри зайнятість, допомагають нам у вирішенні певних проблем, пов'язаних із лікуванням сина. До речі, Степан Тимофійович кілька разів провідував його, залишив нам свій телефонний номер і дозволив звертатись у будь-який час...

«Петраківські ще повоюють за Україну...»

Сім'я Петраківських – військова сім'я. Батько Олександра,

Петро Станіславович, кілька десятків років життя віддав службі в частинах спецпризначення, полковник запасу. Мати, Тетяна Никифоровна, підполковник юстиції, тривалий час проходила службу у цьому ж полку, має близько тисячі стрибків з парашутом. Сьогодні вона служить в одному з підрозділів Військової служби правопорядку ЗС України.

Сестра Світлана – військовий психолог, майор, проходить службу в Національному університеті оборони України. Дружина Олександра Галина – теж, як і її чоловік, закінчила Національну академію сухопутних військ ЗС України, лейтенант, служить у Високомобільних десантних військах.

Петраківський-старший мріє про той день, коли його син стане на ноги, обійме свою донечку Настю, яку до безтями любить. І продовжить службу в Українському війську, без якого теж не уявляє свого життя.

– Я вірю, що Господь Бог не відвернеться від мого сина, – каже Петро Станіславович. – Надіюсь і на лікарів. Тому і сподіваюсь ще повоювати разом з Сашком за Україну. Тому й поновлююсь сьогодні на військовій службі.

Коли Олександр Петраківський перебував на лікуванні, йому присвоїли військове звання «майор». А восени 2014-го за виняткову мужність, героїзм і незламність духу, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України Президент України Петро Порошенко присвоїв йому звання Герой України з врученням ордена «Золота зірка».

Сергій ЗЯТЬЄВ

НАРОДЖЕННЯ

Олександр Макаревич починав свою військову кар'єру як моторист «торпедолова» Тихоокеанського флоту, дослужився до начальника кафедри психології Національної академії оборони України, а після звільнення в запас працював начальником відділу Науководослідного центру гуманітарних проблем Збройних Сил України. Події на Сході змусили офіцера запасу звернутися до керівництва з проханням відрядити його до зони проведення АТО як психолога та фахівця з інформаційно-психологічної протидії ворожій пропаганді

ГЕРОЇВ

З трьох запропонованих йому підрозділів обрав 11-й окремий мотопіхотний батальйон «Київська Русь». Відтак став активним учасником волонтерського руху та долучився до популяризації героїчних подвигів військово-службовців і бойових традицій цього славетного батальйону, народжених під час воєнних дій на Донбасі.

Про це та інше – в бесіді з кандидатом психологічних наук, капітаном I рангу запасу Олександром Макаревичем.

– Ви займаєтеся популяризацією батальйону «Київська Русь». З чого все розпочалося та що вдалося вам зробити?

– Після побаченого на війні, після того, що довелося пережити разом із товаришами, я вирішив підготувати фотовиставку про батальйон. Я вдячний допомозі моїх побратимів, волонтерів, близьких друзів і товаришів, які були на війні та залишаються там і зараз, за потужну підтримку у створенні мобільної фотовиставки та її проведенні. Умисно не називатиму сьогодні імен усіх

Олександр Макаревич на позиціях батальйону

тих, хто брав участь в організації, матеріально-технічному та фінансовому забезпеченні заходів. Небайдужих людей виявилось чимало. Був радий будь-якому телефонному дзвінку, кожній запропонованій копійці, найменшій пораді. Побачив, що всі люди

розуміли, наскільки це потрібно і тим, хто воював, і тим, хто чекав їх з фронту вдома, і тим, хто завдячує нашим захисникам за спокій у власних домівках.

20 грудня 2015 року в Києві нарешті відбулася перша фотовиставка під назвою «Героїчний 11-й ОМпБ «Київська Русь»». Всі мої очікування виправдалися. На виставці побувало багато моїх побратимів. Я зрозумів, наскільки важливою є така справа, і відчув величезне моральне задоволення, коли побачив щирі емоції людей, переживання і теплоту, яку випромінювали їхні погляди.

Виставка допомогла зібрати хлопців, які разом сиділи в окопах, йшли в атаку, їли з одного казана. Вони мали змогу поспілкуватися, обмінятися спогадами і досягненнями, поділитися прагненнями та надати власні поради щодо вирішення нагальних питань у післявоєнному житті.

Після Києва фотовиставка демонструвалася у Вишгороді, Теті-

єві, Білій Церкві. Тепер вона передана на постійну експозицію до Національного музею-заповідника «Битва за Київ у 1943 році», розташованого в селі Нові Петрівці Вишгородського району Київської області.

Вдалося мені відзняти й чимало відеоматеріалів. Частина з них уже розмістив у соціальних мережах. В усіх містах, де побувала виставка, на її відкритті демонструвався відеофільм, який знімали мої побратими та я, про бойові дії батальйону.

Звичайно, накопичив матеріал і для проведення тренінгів та занять з психологічної реабілітації бійців. Розробив програму підготовки психологів до дій у військових підрозділах під назвою «Психолог на війні». Програма містить п'ять напрямів: підготовка психолога; психологічне супроводження дій військового підрозділу; психологічна реабілітація військовослужбовців; життєва та професійна орієнтація військовослужбовців та їхня спеціалізація, а саме – професійне використання у поствоєнному житті. Адже є особливості, які слід брати до уваги фахівцям нашого профілю та командирам як у бойовій обстановці, так і після повернення військовослужбовців з фронту, пристосування їх до мирного життя.

– **А чому ви обрали саме «Київську Русь»?**

– Ще на початку створення

батальйону, у травні 2014 року, я перебував у складі групи фахівців Науково-дослідного центру гуманітарних проблем Збройних Сил України, які проводили психологічні тренінги з особовим складом цього підрозділу. Там познайомився з командиром, тоді ще підполковником Олександром Гуменюком, який мав бойовий досвід та був неординарною особистістю. І коли мені випала нагода відбутися у відрядження до батальйону, я не міг не скористатися таким чудовим випадком.

Батальйон, по-перше, після формування опинився просто в пеклі війни. Бої під Дебальцевим, Слов'янськом, за опанування горою Карачун... Військовослужбовці показали бійцівський характер, довели, що вони є достойними нащадками тих, хто зміцнював і боронив від завоєвників святу Київську Русь. Батальйон є кращим, тому що за період боїв 2014 року виконав всі поставлені завдання. Сепаратисти побоювалися з нами вступати у бій.

По-друге, батальйон, на мій погляд, є кращим тому, що я вважаю його своїм рідним, хоча за «походженням» я моряк. У колективі відчуються особливі стосунки між людьми. Там, на передовій, не було так званої військової дурості, з якою доволі часто доводилося стикатися раніше.

Там є особистості, Люди, як кажуть, з великої літери. Я побачив

їх на війні. Вони відрізняються від «людей мирного життя» непідробними щирістю, гуманністю і патріотизмом, прагненням до кінця стояти за рідну землю та боронити всіх українців.

– **Яка головна мета фотовиставки?**

– Місія самої фотовиставки, як на мене, полягає у тому, щоб українці, «які втомилися від війни» (такий вислів ми чуємо вже досить тривалий час), побачили, якою насправді є війна на Донбасі.

На виставці представлені фотографії реальних боїв, умови життя наших мужніх воїнів. Проте найголовнішим є прагнення донести до українців імена тих,

хто виборює для них спокій, мирне небо над головою та можливість жити у незалежній, успішній країні. Воїни роблять це ціною власного життя. Капітан Ільгар Багіров, старший лейтенант Віктор Пасічник, старшина Олександр Сидоренко, старший сержант Олександр Бобок, старший солдат Дмитро Астапов, солдати Володимир Савуляк, Олег Орлов, Олег Тимко та багато інших. Їхньою кров'ю написані історія і бойовий шлях батальйону. Їхні бойові побратими свято бережуть пам'ять про загиблих.

Я намагався цією виставкою здійснити хвилю, що повинна про-

котитись Україною, аби мешканці всіх регіонів дізналися про мужність та героїзм моїх побратимів, які є не лише в батальйоні «Київська Русь», а й в інших підрозділах Збройних Сил України. Кожен із солдатів вартий вдячності суспільства і державних органів влади за свій подвиг, вартий уваги і поваги з боку міністерств і відомств, військкоматів, міських і селищних рад.

– Чого, на ваш погляд, бракує нині в роботі органів державної влади з учасниками АТО?

– Єдине, чого не вистачає нині в роботі органів державної влади – це бути чесними перед тими патріотами, які стали на захист нашої територіальної цілісності та державного суверенітету не за викликом до військкомату, а за покликом серця, не зганьбивши незламного духу українського вояка.

На фронті бійців 11-го батальйону з гордістю називали «дідами». Багато хто з них вже встиг пройти крізь горнило декількох воєн. А пліч-о-пліч з ними стоять ті, хто може бути для них онуками. Попри різницю у віці, вони кожного дня доводять, що є справжніми героями, яких було багато в Київській Русі і яких стає дедалі більше.

Потрібно нарешті поставити на належний рівень і військово-патріотичне виховання в державі. Ми маємо знати всіх наших героїв, виховувати на їхньому прик-

ладі молодь, дбати про родини, які втратили чоловіків або змушені доглядати тих, кого війна зробила інвалідами.

І ще. Важливим завданням у державі має стати системна психологічна підтримка учасників війни на Донбасі та їхніх сімей, переселенців. Це робота не на рік і навіть не на десять років. Це робота – надовго. Як і ґрунтовна психологічна підготовка наших військовослужбовців.

– Які ваші плани на майбутнє?

– Плани насправді маю грандіозні. Є певні домовленості щодо проведення виставки не лише в Україні, а й поза її межами. Створюю хронікально-документальний фільм про батальйон із тих відеоматеріалів, які маю. Використовуватиму спогади моїх побратимів. Адже я їх добре розумію. Бо був разом з ними на передовій, на війні. І досі, до речі, відчуваю задушливий запах порохових газів.

І декілька слів, якщо можна, про волонтерів, до яких і я маю честь належати. Бажаю їм терпіння, наснаги та сили духу. Якби не вони, ми би цю війну просто програли. Щира вдячність їм за допомогу нашим воїнам, підтримку, за те, що доносили до кожного військовослужбовця теплоту серця, сподівання і переживання простих українців.

Бесіду вів
Олександр БОНДАРЕНКО

РОЗВІДНИКИ ЗЕМЛІ

Робота військових топографів і геодезистів не має перерви, тому що земля, як жива істота, зазнає впливу і часу, і людської діяльності. Проводити розвідку місцевості й знати про зміни – їхній прямий обов'язок, адже без точних вимірів та топографічних карт не зможе діяти жоден армійський підрозділ

На Сході одними з перших у розвідку пішли військові топогеодезисти. За короткий термін вони мали виконати це завдання, бо на той час не було оновленої інформації про східні райони, а військам потрібно було закріплювати негайно. Топографи стали «очима армії», бо без точних координат неможливо ані блокування встановити, ані відкоригувати вогонь артилерії.

Та бойові дії вносять свої корективи. І для геодезистів сьогодні є актуальним питання визначення координат мінних полів та об'єктів, щоб сапери могли робити свою справу, а цивільні не наражатися вкотре на небезпеку.

– Такі роботи наразі проводяться на Маріупольському напрямі. До нас приходять місцеві й повідомляють, що бачили нерозірвану міну або ж снаряд. Група, у складі якої обов'язково має бути геодезист, виїжджає на виклик. Наприклад, виявили в полі вирву. Ймовірність того, що там нерозірваний боєприпас доволі значна. Тож відразу знімають координати, наносять на карту й вирішують, як діяти далі, – розповідає заступник командира частини – головний інженер майор Юрій Головка.

Донецька та Луганська області нашпиговані необлікованими мінними полями. Найважче на-

шим військовим тоді, коли відвоюють територію, яка переповнена вибухонебезпечними «сюр-призами». Підполковник Василь Теремко каже, що нині містечко Широкине – це суцільне велике мінне поле. Та таких населених пунктів багато. Через те, що швидко змінювалися обстановка та підрозділи, втрачалася можливість вимальовувати загальну картину району ведення бойових дій. Тож усі зусилля приділялися тому, щоб максимально точно позначити мінні поля на місцевості та нанести на карти їхні координати для подальшого знешкодження або ж для орієнтації наших бійців.

Триває активна робота і щодо

відцифрування топографічної продукції. Як стверджують топографи, це лише для покращення роботи. Попри те, що у війська і досі надходять карти зразка 80-х років, з ними можна працювати: кардинально ландшафт за такий проміжок часу змінитися не може, єдине, що зазнає змін, – це населені пункти, інфраструктура, невеличкі насадження або ж водойми. Та для досвідченого фахівця це не є перешкодою: він без проблем зчитає інформацію і зорієнтується, обравши правильний напрям. Заступник командира 161-го топогеодезичного центру, розташованого в Чернівцях, майор Головка каже, що на місцях у зоні АТО вони постійно видають і фотосхеми. На такий знімок накладається координатна сітка й передається в підрозділ. Тож незнання азів у цій справі не звільняє командирів від відповідальності. І їхні нарікання на застарілі мапи – це підтверджує.

– Приходить людина років п'ятдесяти. Він – старший мінометної групи, капітан у відставці, служив ще за радянських часів. Але чоловік орієнтується миттєво: зразу говорить карту якого масштабу і які прилади йому потрібні. Школа була потужна і вона дається взнаки, – говорить майор Головка.

Сказати, що напрацювання військових топографів та геодезистів у зоні антитерористичної операції значні – не сказати майже нічого. Під вогнем противника вони здобувають цінну інформацію для подальших дій інших підрозділів. Їхній високий професіоналізм довели і цьогорічні навчання «Літня гроза-2016» та «Південний вітер-2016».

На багатьох полігонах України відпрацьовувалися дії всіх родів військ. І якими б не були завдання: зведення переправ через річку, коригування вогню артилерії чи планування дій підрозділів на передньому краї оборони – всюди залучалися топогеодезисти. Їхній рівень підготовки високо оцінив начальник Генерального штабу – Головнокомандувач Збройних Сил України генерал армії України Віктор Муженко. Зокрема він дав схвальну оцінку

представникам 161-го топогеодезичного центру за виготовлення двох макетів місцевості.

– Це маленька частка тих завдань, які виконують топографічні і картографічні частини, – говорить начальник Головного управління оперативного забезпечення ЗС України генерал-майор Микола Кравчук. – Це і забезпечення навігаційними приладами, і проведення топогеодезичних робіт, забезпечення картами та відповідним топографічним і картографічним обладнанням для розмноження цих карт. Тобто іде вихід на ті потужності, які потрібні для війська.

Лише за два тижні до початку КШН «Південний вітер» начальнику чернівецького центру поставили завдання – створити макети. Здавалося б, завдання майже нереальне: не було ні коштів, ні матеріалів. Командир полковник Анатолій Ляска знав, що підлеглі вже набили руку в цій справі і не підведуть. Забезпечення мате-

ріалами – взяв на себе. 5 днів на пошуки, тиждень на створення – і результатом захоплювалися всі. Генерал Микола Кравчук про полковника Ляску завжди високої думки: «Він не говорить багато, він багато робить».

– Якщо потрібно за п'ять днів зробити, я зроблю. Якщо треба негайно, то так і буде. Ми працювали допізна. Задіяні були всі, хто знався на цій справі, – каже Анатолій Ляска.

Генерал-майор Микола Кравчук розповів, що перший етап КШН «Літня гроза» проводився без використання макетів. Виникло багато проблем, і, як наслідок, не завжди ухвалювалися правильні рішення. Тож на другому етапі бойова обстановка, яка паралельно відпрацьовувалася на полігонах, була нанесена на зменшене зображення території.

– Бригади працювали практично цілодобово, – згадує підполковник Василь Теремко. – Кожна мала свій обсяг роботи, тож замінити того чи іншого фахівця не було змоги. Макет великий: 3 на 4 метри. А їх замовили два.

Результат перевершив очікування: така робота мала ефект новизни. Вперше кордон між державами підсвітили світлодіодною стрічкою. Так само визначили операційні зони, міста і навіть

летовища. Була накладена бойова обстановка: перша та друга лінії оборони українських військ, завдання противника, першочергові і подальші завдання з першого по десятий день КШН, задум яких був максимально наближений до реальних бойових дій на Донбасі.

Мобільна тактична обстановка, яка наноситься за допомогою умовних знаків, виявилася дуже доречною під час розробки командирського рішення. Представники всіх родів військ наочно бачили рельєф місцевості, автомобільні шляхи та залізничні колії, що значно полегшило їхнє розуміння специфіки ведення бойових дій у тих районах. Це дозволило їм і правильно зорієнтуватися та зрозуміти, як діяти згідно з умовами виникнення тієї чи іншої ситуації. Переваги такої роботи очевидні, а результатом стали правильні та вчасні командирські рішення.

– На картах відпрацьовувати – це одне. На них не видно рельєфу. Якщо намалювати стрілку, то може скластися хибне враження, що там війська пройдуть. А на макеті відразу видно нерівності рельєфу, водні перешкоди, заболоченість, лісистість, населені пункти. Якщо їх оминати, то тут має бути зовсім інше командирське рішення, – розповідає підполковник Василь Теремко.

Обстановку розробляли офіцери оперативних відділів. Тож це було своєрідне випробування на взаємодію офіцерів оперативних відділів, виконавців та топографів. Був пульт управління, і представники 161-го топогеодезичного центру мали орієнтуватися у змінах обстановки, яку озвучувало керівництво, розуміти задум командирів та відповідно реагувати.

– Місцезнаходження наших військ було визначене. А потім від командування пішли ввідні щодо зміни ситуації. Наприклад,

потрібно підняти літак у небо і відпрацювати об'єкт. Представники Повітряних Сил мали розуміти, за який проміжок часу можна виконати таке завдання і як потрібно діяти, – розповідають чернівецькі топографи.

Перевага макета перед картою й у її мобільності. Василь Теремко каже, що, приміром, артилерист не може повністю уявити специфіку застосування ПС. Тож такий наочний приклад – це покращення спільної роботи.

Заступник командира частини по роботі з особовим складом підполковник Олег Ватрущак із власного досвіду знає, що від самого початку бойових дій був недолік – відсутність взаємодії, що призводила до сумних наслідків і поразок. Під час таких КШН, які прив'язані до реальних подій, це вміння максимально відшліфовується.

Другорядних професій не буває

Як показав час, все взаємопов'язано. Без роботи одних фахівців не можуть діяти другі, без специфічних знань паралізується можливість досягнути позитивного результату, а відсутність розвитку – це крок назад. Робота щодо покращення матеріальної бази та перехід до сучасних тех-

нологій – вимога сьогодення. Це чудово розуміє командир 161-го топогеодезичного центру полковник Анатолій Ляска, тож робить все можливе, щоб покращити і технічне оснащення частини, і показати сьогоднішні досягнення ввіреному йому колективу.

– Ми для забезпечення роботи навчальних місць їздили в Кам'янець-Подільський та на Житомирщину. Я матеріальну базу забезпечив так, щоб люди, яким репрезентують наші можливості, могли мати повне уявлення, – говорить Ляска.

В Головному управлінні оперативного забезпечення розповіли про майбутні нововведення. Так, для покращення топогеодезичних робіт будуть передані безпілотники, які з повітря скануватимуть місцевість, що суттєво полегшить проведення топогеодезичних робіт. А також запроваджуватиметься використання космічних знімків.

Та навіть за наявних умов військові топографи й геодезисти роблять все, що від них залежить. І, напевне, тому вони завоювали величезний авторитет серед тих, з ким служать і в зоні АТО, і в рідних Чернівцях.

Галина ЖОЛТІКОВА

Рядки, народжені душею

СОН

Приснився бій
І на губах пісок,
Слова матусі:
«Повертайся, синку!
Ти там далеко,
Де іде війна,
А я, синочку,
Жду тебе одна».
Я скоро повернусь,
Я вийду з бою!
Цей сон ніч в ніч
Все не дає спокою:
Вже котрий рік
Воюю уві сні...
Коли ж прийдуть
До мене мирні дні?
Коли прийдуть
До мене мирні ночі?
Я мамі подивлюся
В теплі очі!
Я повернувся, рідна,
Вийшов з бою,
Душа моя не знає
Лиш спокою...

старшина
Василь Близнюк

СЛАВА УКРАЇНІ

У цій країні,
Де синь небесна
В поле переходить,
Яке так щедро
Нам пшеницю родить,
Ми всі живем
І дякуємо Богу,
Добра бажаєм
Для всього народу,
Що хоче жити
В мирі і добрі
На нашій славній,
Благословенній Богом,
Сонячній землі.
І ця країна нам
Як рідна мати,
Що діток хоче
Всіх оберігати
Від ворогів, що
Прагнуть розтопати
Всю велич України,
Ще з глибини віків
Що рід дала для
Всіх наших братів –
І в цей нелегкий час
Всіх хоче поєднати,
Щоб ми змогли
Пшеницю стиглу жати
І хліб смачний пекти
Та й друзів пригощати!
Ми дякуємо Богу, що
Живем у нашій Україні,
Де синь небесна
В поле переходить,
Яке так щедро
Нам пшеницю родить!
Добра і миру всім!
І слава Україні
На всі віки і нині!

старшина
Василь Близнюк

ДАВАЙ ПОГОВОРИМО, СИНКУ

Минув вже рік, жахливий рік,
Що смерті ніс, життя.
І син покинув наш поріг,
Пішов у небуття.

Байдуже кинув на ходу:
«Та не хвилюйся, мати!
До тебе знову я прийду.
А час вас захищати!»

Він був веселим, добряком.
Бог дарував і вроду.
І мужнім вийшов вояком,
Що присягав народу.

Дотримавсь клятви, що давав.
Поліг, хоч не на часі,
Хай і твердий характер мав –
Спалив вогонь Донбасу.

Давай поговоримо, сину.
Є що тобі сказати.
Не вірю я, що ти загинув.
Тобі ще ж воювати.

Війну цю той урозуміє,
Хто зазирнув їй в очі,
Хто чув, як міна нудно виє,
Поранений як кличе.

Ти звик до куль і канонади,
Що сон завжди був рваний,

Що по тобі гатили «Гради».
Ще й клав бинти на рани.

Про це дізнаюсь не від тебе –
Від тих, хто досі б'ється.
Мені це дуже чути треба –
То стукіт твого серця.

Згадай про дім, про радість, тугу;
Що підростає хлопчик;
Додому як приніс папугу,
Назвав його Укропчик.

Як мріялось тобі пожити,
Ввійти в свою квартиру?!
А ще якесь авто купити...
Та плани смерть змінила.

Дивись, змарніла сильно мати.
Їй твій потрібен догляд.
Вона вже стала виглядати
У натовпі твій погляд.

Мені, повір, весь рік болить
Й про себе матом крию з болю:
Ну повернись, жадана мить,
Щоб говорив з тобою.

На передку не до розмов.
Свинець стоїть стіною.
Тебе благаю знов і знов:
Поговори зі мною.

Про бій запеклий розкажи,
Про сміх в час перемир'я,
Як вів з «броні» репортажі,
Про трасерів сузір'я.

Артемівськ був, була Попасна...
А тут тривожний спокій.
І свічка пам'яті не гасне
В душі людській широкій.

Поговоримо, сину,
Хай погляди і різні.
Поговоримо, сину,
Хоча і знаю – пізно.

Син, вір – я передам онуку –
Не пробачав ти зради.
У мить важку давав всім руку
І ділові поради.

Всі кажуть нам, що час лікує,
Ніч перейде у днину...
А що нестерпний біль втамує
Мою тугу за сином?!

Давай поговоримо, сину,
Про нашу честь і славу,
І про квітучу Україну,
В якій пожив ти мало.

**Олександр Бондаренко,
полковник у відставці**

КРАМАТОРСЬК – ЦЕ УКРАЇНА!

Саме під таким гаслом на Донбасі вже третій рік поспіль працює волонтерська організація «Краматорські бджілки», яка виготовила для української армії понад тридцять (!) тисяч квадратних метрів маскувальних сіток та 130 комплектів «кікімор»

Сильні духом люди віком від 17 до 83 років об'єдналися заради допомоги нашим військовим. Їхнім ідейним натхненником стала Ірина Сидоренко. Вона взяла під своє крило декілька громадських осередків: пенсіонерів та інвалідів «Данко», дитячо-юнацький «Народжені вільними» та безпосередньо організацію «Краматорські бджілки».

– Все розпочалося на початку 2014-го, – пригадує Ірина Василівна. – Після поразки під Слов'янськом бойовики спішно покинули Краматорськ, до міста

увійшли українські війська. Того ж дня декілька патріотично налаштованих родин взяли пензлі, фарбу та вийшли на вулиці, аби перефарбувати стовпи та деякі інші об'єкти інфраструктури у жовто-блакитні кольори. Згодом до справи долучилися й діти. Вони намалювали великий плакат зі словами: «Краматорськ – це Україна!». Пізніше його передали пораненим у військовий

госпіталь. Це стало повним розривом шаблону для тих, хто по домівках ще очікував повернення «руського миру».

Краматорчани різних поколінь підхопили ідею свободи й цілісності нашої держави і не залишилися байдужими до потреб української армії. Так, дізнавшись, що у Дніпровському військовому госпіталі лікується їхній земляк Максим Ільченко, який дістав тяжкі поранення обличчя під час бою з терористами, Ірина Сидоренко разом із активістами організувала збір коштів для лікування бійця. Протягом місяця волонтери виставляли на ярмарках кондитерські вироби власного приготування, одяг з державною символікою та сувеніри. Зібрані кошти передали матері Максима. Це допомогло йому в подальшому виїхати за кордон на лікування.

Восени 2014 року Ірина Василівна прочитала в мережі Інтернет заклик киянки Лесі Корягиної до співвітчизниць: «Маскувальні сітки для армії руками волонтерів. Приєднуйтесь до нас!» Відразу ж дала відповідь: «Ми з Краматорська. Приєднуємося!» Разом зі Львовом та Кременчуком, Краматорськ увійшов у трійку перших міст, які відгукнулися на заклик до благодійності.

До роботи, зокрема, долучилися жінки з організації «Данко». В одній із церков, яка допомагала переселенцям продуктами та речами першої необхідності, вони збирали матеріал і готували його до роботи. Наступним етапом стало безпосередньо виготовлення сіток.

– В мережі Інтернет я розповсюдила прохання про те, що нам необхідні рибальські сітки,

– розповідає координатор руху. – На диво, відгукнулися зовсім незнайомі нам люди. Виявляється, ще у 90-х роках замість зарплати вони отримували на підприємстві сітки. Тож через два десятиліття цей, здавалося б, непотріб перетворився на скарб.

Своє перше замовлення

«бджілки» виконали для блокпоста, розташованого між Краматорськом та Дружківкою. Згодом їхньої допомоги потребували

«кіборги», які утримували донецький аеропорт. Одну з позицій, де закріпились захисники, щодня обстрілювали найманці. Аби перебазуватися до нового місця, їм у найближчі день-два необхідна була маскувальна сітка певного відтінку та розміру. Ірина Сидоренко вкотре поширила заклик: «Жінки! Виручайте, хлопці гинуть...» За лічені години до осередку зішлись люди з різних кінців міста та гуртом сплели замість необхідних 40 метрів аж 50! Цю масксітку волонтер Олег Савельєв власним автомобілем на шаленій швидкості провіз крізь місцевість, яку щільно прострілювали бойовики, та вчасно доставив українським воїнам.

— Ми навіть уявити не могли, що означає наша робота, — продовжує Ірина Василівна. — Але коли Олег повернувся і продемонстрував нам відео, як хлопці зі сльозами на очах зустрічали цей життєво важливий для них

вантаж, ми по-іншому поглянули на те, чим займаємось.

З 2015 року «бджілки» запустили у виробництво маскувальні костюми «кікімори». Одного разу до них завітали розвідники і попросили модернізувати захисні костюми. Перші екземпляри робили на замовлення. З часом розробили свою модель. Вона успішно пройшла випробування на передовій і сьогодні користується неабияким попитом серед спецпризначенців.

— Основним матеріалом для виготовлення «кікімор» є звичайні мішки, — говорить Ірина Сидоренко. — Небайдужі люди надсилають їх нам з усієї України. В процесі задіяні дві людини. На виготовлення одного комплексу необхідно три дні. Але сама підготовка займає більше часу, ніж пошиття. Спочатку ми перемо мішки, потім розрізаємо на шматки та витягуємо нитки. З ниток виготовляємо костюм, у якому 7,5 тисяч вузлів. Найвищою оцінкою нашої роботи є відгуки захисників. Командир одного зі спецпідрозділів розповів про випадок на передовій. Коли їхня автівка потрапила на міну, всі, хто був у виготовленому нами костюмі, на щастя, залишилися живими. «Напевне, вони у

вас заговорені», — резюмував він. Справді, коли ми виготовляємо сітки та костюми, намагаємось говорити лише про приємне. Мабуть, ця позитивна енергетика й відіграє певну роль у майбутньому, коли рятує життя наших військовослужбовців.

Коли краматорські «бджілки» лише починали свою діяльність, їх всіляко залякували, намагалися закрити. «А що, нашим хлопцям теж зібратися і піти з передової? Пес кусає того, хто боїться», — чули у відповідь «доброзичливці». І це завжди спрацьовувало. Тому що волонтери ніколи не приховували своїх облич і нікого не боялися, адже живуть і працюють на своїй землі.

— Іноді у нас запитують: «Що ви робитимете, коли закінчиться війна?». Тоді я відповідаю: справжня робота триває тут і тепер, її виконують особливі люди. Вони — справжні самородки, які на ділі довели свою відданість Україні. Тож завтра ми разом з ними продовжимо будувати сильну й могутню Україну, відстоюючи ті ідеали, за які стояв Майдан і гинули її кращі сини! — резюмує Ірина Сидоренко.

Олександр ВАСИЛЬЧЕНКО

CHAMELEON.UA

ВІЙСЬКОВИЙ ОДЯГ ТА СПОРЯДЖЕННЯ

Вітрозахисний гірський костюм – це повна назва костюма «горка». Прообразом цього одягу стало екіпірування єгерів у Німеччині в період Другої світової війни. Для несення служби в гірській місцевості був по трібен одяг з високим рівнем комфорту, який би щільно облягав тіло, міг використовуватися при швидких змінах температурного режиму та надійно захищав від дощу і вітру.

За часів Радянського Союзу костюм «горка» почали використовувати туристи і геологи. Тоді він отримав назву «енцефалітний».

Костюм «Горка-1» – спеціалізоване екіпірування для гірських військових частин, яке з'явилося за часів війни на території Афганістану. Цей костюм вдягають на звичайну польову форму. До його складу входять широка куртка і широкі штани (на куртці – капюшон, на брюках – підтяжки).

Костюм «Горка-3» – гірський вітрозахисний костюм, розрахований на всі пори року. Він має армійське забарвлення «піксель», що гарантує максимальне маскування в лісистій або гірській місцевості. Призначення костюма полягає в захисті людини від різких температурних коливань одночасно із сильним вітром в умовах гірської місцевості.

У період воєнних дій на території Афганістану стара добра «горка» набула колишньої популярності – використовувалась як екіпірування воїнів-інтернаціоналістів.

Купити цей вид одягу можна в багатьох місцях, але кожна з моделей матиме свої відмінності й щодо вартості, й щодо якості.

«Горка» має достатню кількість різновидів. Якість, перевірена часом, зробила цей костюм актуальним і незмінно популярним у різних ситуаціях – воєнізовані ігри, туризм, полювання та риболовля.

На сьогодні компанія «Хамелеон» виготовляє три моделі костюма «Горка»: «Альфа», «Бета», «Гамма».

Костюм «Горка-4» – штурмовий демісезонний гірський костюм, який використовують переважно в загонах спецпідрозділів. Складається костюм зі штанів з підтяжками і анорак-куртки. Виготовляється з бавовняної тканини, що має високу щільність. Для обробки використана «плащівка».

КОСТЮМИ ГОРКА

Висока щільність
МАТЕРІАЛУ

Висока
ЗНОСОСТІЙКІСТЬ

ВІТРОЗАХИСНІ
КЛАПАНИ

УНІВЕРСАЛЬНІСТЬ
ВИКОРИСТАННЯ

(050) 402-49-49
(067) 612-49-49
(073) 402-49-49

Адреси магазинів «Хамелеон»:

м. Київ, вул. Спаська, 31Б
тел.: 044-232-04-74

м. Запоріжжя, бул. Шевченка, 27
тел.: 061-214-22-11

chameleon.ua

Практичний і надійний костюм зможе стати ідеальним подарунком для тих, хто любить активний відпочинок, зокрема мисливство та риболовлю.

Всі моделі шують із тканини, структура якої здатна забезпечувати розбухання верхнього шару під час намокання. Своєю чергою ця властивість забезпечує заповнення порів між волокнами тканини – основний шар надійно захищений, а краплі стікають. Найчастіше використовують оливковий колір, але допускається безліч інших відтінків із камуфляжними вставками.

«Горка» має низку незмінних переваг, серед яких: високий рівень вологозахисту і вітрозахисту.

Костюми «горка» ви можете вибрати в асортименті нашого магазину і придбати для себе вид одягу, який встиг пройти перевірку часом і різними кліматичними умовами.

ВІДСТОЮЮТЬ РІДНУ ЗЕМЛЮ ПІД УКРАЇНСЬКИМ ПРАПОРОМ

Прапор будь-якої держави є одним із головних її символів, що відображають як минуле, так і сьогодення країни. Витоки нашого, Українського прапора, сягають сивої давнини.

Відомо, що на прапорах часів України-Руси зображували небесні світила, хрести, а також княжі знаки у вигляді тризубів і двозубів. При цьому поширювалися й колірні поєднання. Червоний, на думку деяких істориків, був найбільш популярним. Досить поширеними були також білий, блакитний і жовтий. Два останні стали доволі поширеними після того, як князь Володимир прийняв християнство. Незабаром вони набули і державного значення.

У подальшому, як писав український історик Дмитро Яворницький, відбулися зміни. Особливо після монголо-татарської навали, коли деякі частини території України-Руси опинилися під владою інших держав. Та завдяки Люблінській унії 1569 року на українських землях усталилась єдина місцева символіка згідно з геральдичними традиціями цих держав.

Історія прапора – історія українського народу

Про те, що поєднання синього і жовтого кольорів властиве Україні, свідчить той факт, що Данило Галицький, засновуючи на честь свого сина Лева місто Львів (перша згадка 1256 року), подарував його жителям герб, на якому зображено золотого лева на синьому тлі. А прапори зазвичай виготовлялися відповідно до кольорів герба тієї чи іншої землі або країни. У середині XVII ст., після приєднання Гетьманщини до Російської держави, набувають поширення блакитні (сині) полотнища із золотими чи жовтими зображеннями хрестів та інших знаків. Однак єдності щодо прапора тоді не було.

Синьо-жовті козацькі знамена зображені на картинах «Запорожці пишуть листа турецькому султанові» та «Вїзд Богдана Хмельницького до Києва у 1649 році».

Після того, як Україна увійшла до складу Російської імперії, питання національної символіки не порушувалися. Першу спробу створити жовто-блакитний прапор із двох горизонтальних смуг здійснила Голловна Руська рада, що почала боротьбу за відродження української нації. У червні 1848 року на міській ратуші Львова вперше замайорів жовто-блакитний прапор.

А 22 березня 1918 року Центральна Рада Української Народної Республіки ухвалила Закон про Державний прапор. Пізніше він став і державним символом Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР). Його було затверджено на Підкарпатській Русі, а у 1939-му – в Карпатській Україні.

З проголошенням УНР синьо-жовте полотнище стало її державним прапором, а також Української Держави, очолюваної гетьманом Павлом Скоропадським. Свого часу в українській пресі з'явилися публікації, автори яких твердили, що гетьман «вніс зміни до прапора, перетворивши його з жовто-блакитного у синьо-жовтий». Але історики-дослідники того періоду історії України переконані, що це не відповідає дійсності. Натомість відомо, що першим документом, який визначив розташування кольорів на українському прапорі, був законодавчий акт від 27 січня 1918 року. Тоді Центральна Рада на чолі з Грушевським затвердила тимчасовий закон про флот УНР, у якому йшлося:

«... Прапором української військової фльоти є полотнище о двох – блакитному і жовтому кольорах. В кряжі блакитного кольору історичний золотий тризубець з білим внутрішнім полем у ньому.

Прапором Української торговельної фльоти є полотнище о двох – блакитному і жовтому кольорах».

Саме синьо-жовтий прапор був символом українців, які проголосили УНР і не бажали втручання у свої справи з боку Російської імперії. Під цим прапором вони воювали з російсько-більшовицькою ор-

дою, білогвардійцями – усіма, хто намагався упокорити нас.

Під цим прапором боролися з більшовицьким режимом повстанці Холодного Яру, вояки Української повстанської армії. Зазнавши поразки, деякі з них зберігали цей символ аж до розпаду СРСР, ризикуючи опинитись на Колимі.

«Прапор до зали внести!..»

Після того, як у серпні 1991 року в Москві провалився заколот, група народних депутатів України – представників демократичних сил – внесла до зали парламенту синьо-жовтий прапор України. Окремі парламентарії заявили, що це «бандерівський прапор і йому не місце у Верховній Раді». Тож довелося нагадати, що під цим прапором Українське військо воювало ще за часів Української Народної Республіки...

Звертаючись до колег, народний депутат Роман Лубківський сказав: «Шановні народні депутати, український народ!»

Сьогодні завершується торжество історичної справедливості. Ми повертаємось у лоно цивілізованих держав. Пропоную внести національний український

жовто-синій прапор і встановити в приміщенні і на куполі Верховної Ради України»

Але того дня на куполі парламенту так і не замайорів Державний прапор проголошеної незалежної Української держави. Це сталося лише 4 вересня: після того, як голова ВР Леонід Кравчук пригрозив своєю відставкою. А вже 18 вересня 1991 року Президентія Верховної Ради України своєю постановою «Про прапор України» надала йому статус офіційного прапора країни. Відразу після цього дня під цим прапором почали зустрічати іноземних гостей, складати присягу військовослужбовці, працювати посольства України, його вивісили в ООН.

Та на цьому історія з Державним прапором не скінчилася: 28 січня 1992 року парламентарії прийняли постанову про затвердження державним прапором України Національного прапора, в якій зазначалося, що Державний Прапор України «являє собою прямокутне полотнище, яке складається з двох рівних за шириною горизонтально розташованих смуг: верхньої – синього кольору, нижньої – жовтого кольору, із співвідношенням ширини прапора до його довжини 2:3».

23 серпня 2004 року встановлено День Державного прапора. Це було зроблено, як зазначалося в Указі тодішнього президента України Леоніда Кучми, «на вшанування багатовікової історії українського державотворення, державної символіки незалежної України та з метою виховання поваги громадян до державних символів України...»

У 2009 році тодішній Президент України Віктор Ющенко започаткував щорічну офіційну церемонію підняття прапора 23 серпня по всій Україні та урочисті заходи. Зокрема, піднімаються державні прапори по всіх містах і селах України, а державні установи та організації їх вивішують.

Сьогодні під Державним Прапором українці відстоюють рідну землю на Сході країни. Ризикуючи життям, вони встановлюють його на найвищих точках, звідкіля синьо-жовте полотнище видно за кілька кілометрів.

– Наш папор для терористів кісткою в горлі стоїть, – розповідав мені боєць 95-ї аеромобільної бригади Анатолій Сорока. – Траплялося, що вони випускали понад сотню мін і артилерійських снарядів, намагаючись його знищити.

Сергій ВАСИЛЬЧУК

23 серпня офіційна церемонія підняття прапора по всій Україні. Цього дня по всій країні відбуваються урочисті заходи. Зокрема, піднімаються державні прапори по всіх містах і селах України, а державні установи та організації їх вивішують

ОТРИМАЙ СОЦІАЛЬНУ КАРТКУ УЧАСНИКА АТО

ПРИЗВИЩЕ ІМ'Я
ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ УЧАСНИКІВ АТО

Реєструйся на сайті
UKRAZOM.ORG

Безкоштовна гаряча лінія

0 800 50 75 75*

*ДЗВІНКИ БЕЗКОШТОВНІ ЗІ СТАЦІОНАРНИХ ТА МОБІЛЬНИХ ТЕЛЕФОНІВ

- юридичні консультації
- медична допомога
- психологічна підтримка
- знижки у всеукраїнських торгових мережах
- освітні та оздоровчі програми
для учасників АТО та їх родин

ТА, ЩО ПОСТАЛА У БОРОТЬБИ

Інколи можна почути, що незалежність нам надто легко дісталася, мовляв, її проголосили у парламентській залі, а не здобули в кровопролитних боях. На перший погляд із цим важко не погодитись. Але...

Історія України – це історія багатовікового перебування українців у ярмі іноземних поневолювачів. Чужинці захоплювали і продавали наших предків на невільницьких ринках, руйнували наші святині, вирішували за нас, якою мовою нам спілкуватися, що нам читати.

Кращих синів і доньок, які намагалися боротись проти окупантів, запроторювали до в'язниць, а то й просто знищували

Нація нескорених

Хто порахує втрати, яких український народ зазнав у війнах за чужі інтереси? А скількох українців виморили голодною смертю під

час штучно влаштованих більшовицьким режимом голодоморів? А чи всі ми знаємо, де обірвався земний шлях наших батьків, дідів і прадідів, яких чекісти забирали посеред ночі як «ворогів народу»?

Інколи можна почути, що ми надто терпляча нація, але згадаймо часи Хмельниччини, козацькі походи на «чайках» до турецьких фортець, коли українці, демонструючи мужність, неабияку винахідливість, не лише визволяли невільників, а й поверталися додому з чималими трофеями.

Згадаймо Петра Сагайдачного й Івана Богуну, багатьох інших козацьких ватажків, які піднімали народ на боротьбу за волю. А також героїв Крутів і повстанців Холодного Яру, які, розуміючи свою приреченість, чинили ворогам відчайдушний опір.

– Волелюбність – одна з ключових ментальних рис українців, – вважає голова Українського інституту національної пам'яті України Володимир В'ятрович. – Особливо ці прагнення загострилися у ХХ столітті, яке стало століттям українського визвольного руху. Потім був революційний 1917-й, коли почалася Українська революція, вилившись у створення Української Народної Республіки. 1918-го стала Західноукраїнська Народна Республіка, згодом відбувся Акт злуки цих двох держав. На жаль, у тих геополітичних умовах державність довго не протрималася.

Так, серед тодішніх українських політиків існували певні розбіжності щодо розбудови молодого держави, вистачало і зовнішніх недругів. Але нашу незалежність втопили в крові насамперед російські більшовики: вони, як і не нависний їм російський царат, теж не мислили існування Російської імперії без України. З ліквідацією УНР почався чорний період в українській історії, що тривав понад 70 років. Але й тоді українці не змирилися зі своїм тяжким становищем. Наприклад, вірні сини України на чолі з Євгеном Коновальцем створили Українську військову організацію, яка згодом трансформувалася в Організацію українських націоналістів. Саме під її егідою і утворилася Українська повстанська армія, воюючи якої воювали на два фронти – і проти комуністичного режиму, і проти нацистського. Після того, як гітлерівська Німеччина була розгромлена, вони продовжували боротись з радянською владою аж до 60-х років ХХ століття...

Головнокомандувач УПА Роман Шухевич, за спогадами сучасників, незадовго до своєї загибелі сказав: «Нам не судилося пожити у власній вільній державі, а ось наші онуки, а можливо, і діти, її матимуть. Обов'язково. Заради цього і життя не шкода».

Що ж, слова головного провідника повстанців виявилися пророчими: його син Юрій не лише

дочекався проголошення Української держави, а й засідає сьогодні у її парламенті.

«Хтось повинен був зупинити цю орду...»

Через 73 роки після того, як російські більшовики втопили в крові Українську Народну Республіку, на політичній карті світу знову постала незалежна Українська держава. Але онукам і правнукам тих, хто знищив УНР, вона теж муляла очі. Аж 23 роки. І навесні 2014-го вони пішли на нас війною – підступно і цинічно. У Кремлі сподівалися на швидке просування «руського миру». Але вже за кілька місяців його рух загальмувався, а незабаром і взагалі зупинився: ставши на захист рідної землі, за зброю взялися нащадки козаків Богуна і Сагайдачного, холодноярців і вояків

Підполковник Ігор Бизган

УПА. Це переважно пересічні українські хлопці. Більшість із них не вважають себе героями. Навіть ті, хто самостійно, не чекаючи повістки, прийшов до військового комісаріату і попросив призвати в армію.

– Треба ж комусь було зупинити Путіна і його орду, доки вони не прийшли у кожне українське місто і село, – кажуть вони.

До них належить і Богдан Уляновський. Пройшовши перепідготовку на одному з військових полігонів, був призначений командиром інженерного взводу.

– Наш підрозділ брав участь у знищенні мін та снарядів, що не вибухнули, а також так званих розтяжок, – розповідає він. – Точної кількості не знаю, але рахунок йде на тисячі. Споруджували і об'єкти 2-ї лінії оборони, зокрема, бліндажі, інші укриття для особового складу і техніки. А також ставили мінні загородження на танконебезпечних напрямках. Траплялося, нас накривали з «Градів».

На війні, Богдан зустрів справжніх друзів – легенів з усіх куточків України, з якими пліч-о-пліч виконував небезпечну роботу: Олександра Баймиструка з Волині, молодших сержантів Миколу Бучка і Віталія Лесюка зі Львівщини та багато-багато інших.

Богдан повернувся з війни без нагород, але не переймається цим. Йому і без орденів не соромно дивитися в очі людям: на його рахунок безліч знищених мін, фугасів та артилерійських снарядів, які не вибухнули.

Серед захисників рідної землі можна зустріти і офіцерів, які давно зняли погони, але сьогодні знову в строю. Наприклад, Ігор Бизган. Знімаючи в середині 2000-х військовий однострій, не сподівався, що доведеться одягати його ще раз. Та коли над країною нависла смертельна небезпека, вирішив, що його досвід знадобиться. І добровольцем пішов до війська, сформувавши

Командир інженерного взводу лейтенант Богдан Уляновський

Серед захисників рідної землі можна зустріти і офіцерів, які колись зняли погони, але сьогодні знову в строю

спільно з іншими такими ж офіцерами-добровольцями батальйон територіальної оборони Чернігівської області. Пройшовши пришвидшений вишкіл на полігоні, відбув на Донбас. Там разом з бойовими побратимами виконував важливі завдання: несли службу на блокпостах, знешкоджували диверсійно-розвідувальні групи тощо.

— Нас накривали снарядами як бойовики «місцевого розливу», так і «брати-росіяни», причому зі

Молодший лейтенант медичної служби Тетяна Іваненко

своєї території, — говорить підполковник Ігор Бизган. — Особливо у серпні 2014-го, коли на нашу територію вторглися кілька батальйонних-тактичних груп російської армії. Тоді лише протягом одного дня 17 бійців дістали поранення, а двоє загинули.

Серед захисників України можна зустріти чимало представниць прекрасної половини людства. Наприклад, молодший лейтенант медичної служби Тетяна Іваненко пройшла справжнє пекло, потрапивши зі своїми бойовими побратимами в оточення. Але, протистоячи добре озброєному ворогу, який до того ж переважав чисельно, наші бійці зуміли вирватися з оточення. З мінімальними втратами.

А ця мужня жінка, обіймаючи посаду санінструктора, врятувала життя 20 нашим воякам, зазнавши двох контузій. І сьогодні, навчаючись в Українській військово-медичній академії, Тетяна теж готова — після завершення навчання — відбути на Схід. Вже як офіцер-лікар.

Україну захищають і західняки, і східняки

Ще 2003 року — під час подій навколо острова Тузла, коли росіяни намагалися його захопити, їхня преса здійснювала істеріку. В яких лише гріхах не звинувачували російські політики — устами журналістів — Україну! При цьому запевняли, що «в разі виникнення конфлікту жителі східних регіонів ніколи й нізащо не захищатимуть свою країну». Та минуло 10 років і вони переконаються у протилежному.

— У нашому підрозділі воювали вихідці як з Галичини, Поділля, так і зі Слобожанщини, Миколаївщини і навіть Донбасу, — розповідав мені Микола Попюк. — Словом, за особовим складом можна було вивчати географію країни. Абсолютна більшість до війська прийшла свідомо, а не через страх бути покараними за ухилення. З відвертих розмов з тими ж донеччанами знаю, що вони, маючи родичів на окупованих територіях, могли і там сховатись. Але не зробили цього!..

Господар Кремля та його оточення не мислять майбутнього Росії без України. Тому, зрозумівши, після Революції гідності, що вона віддаляється од російських «берегів», пішли на нас війною.

А під час зустрічі з американським президентом Джорджем Бушем Путін одного разу заявив, що Росія свого часу подарувала Україні значну частину своєї території!

Якщо хтось і комусь допоміг «прирости територіями», то це українці, котрі впродовж століть змушені були воювати за інтереси Російської імперії. Лише під час Другої світової війни наші батьки й діди посприяли тому, щоб до Росії відійшли німецький Кенігсберг, японські острови, через що, до речі, між Росією і Японією досі немає мирного договору. Адже вони зробили величезний внесок у розгром нацистської Німеччини, в результаті чого ці території відійшли СРСР, спадкоємцем якого і є Російська Федерація.

У народі кажуть: «Не рий сусідів яму, а то він використає її як окоп». Російські можновладці дуже довго рили для українців яму. Протягом століть. А сьогодні вона перетворилася на один великий окоп, де тримають оборону тисячі наших вояків, які відстоюють незалежність України, право бути господарями у власній хаті.

Василь СЕРГІЙЧУК

ДОПОМАГАТИ, НЕ БЕРУЧИ ДО РУК ЗБРОЇ

Солдати й офіцери, які сьогодні воюють на Сході країни, переконані: без українців-благодійників наша армія не зіп'ялась би так швидко на ноги

Мої пиріжки всім до вподоби...»

Ще не так давно багато хто ремствував на інфантильність українців, мовляв, байдужі до всього, що відбувається в країні, живуть за принципом «А чому я?». Проте агресія путінської Росії переконливо довела: українці – згуртована та сильна

нація. Маю на увазі як тих, хто добровільно, не чекаючи повісток, пішли боронити рідну землю, так і тих, хто усіляко їм допомагає – волонтерів.

– Спочатку я переказала кілька разів поспіль гроші на потреби Українського війська, – розповідає колишня вчителька з Поділля Ганна Омелянчук. – Десяту частину своєї пенсії – це 150 гривень.

А потім мені захотілося бачити тих, кому я допомогла. Та коли запропонувала двом воякам по 75 гривень, вони не лише відмовилися від них, а ще й присоромили, мовляв, у вас і так пенсія мізерна!..

Після цього жінка змінила тактику: напікає цілий кошик різних смаколиків і йде до військового госпіталю, що розташований у її місті. До своїх, як вона каже, синів та онуків – поранених бійців. Пиріжки, сирники розходяться миттєво. А ще Ганна Степанівна бере з собою термос кави, від смаку якої, за словами бійців, паморочиться голова.

Медпрацівники цього закладу кажуть, що таких жіночок, як Ганна Степанівна, раніше (коли на лікуванні перебувало багато військовослужбовців) можна було зустріти часто.

Побутує думка, що більшість жителів Донбасу зомбовані російським телебаченням. Можливо. Але вистачає і свідомих українців. Багато хто з них сьогодні воює в лавах нашого війська, відстоюючи свій край од непроханих гостей. А чимало займаються волонтерською діяльністю. Наприклад, Марія Подибайло є координатором волонтерської організації «Новий Маріуполь». На її рахунку безліч добрих справ. Разом з одноклубцями ця жінка допомагає пораненим і ліками, зокрема досить дорогими. Завдяки пані Марії та її колегам врятовано десятки солдатських життів.

Нещодавно в Українському кризовому медіа-центрі зареєстрували рекорд волонтера з Бахмута Донецької області Ангеліни Шостак: вона пошила Державний прапор України площею майже 14 квадратних метрів! Разом з

чоловіком також збирають на солдатській стіл: передали до однієї з частин понад 300 кілограмів сала, перекрученого на м'ясорубці з часником, сотні кілограмів меду і сухофруктів. А ще — пошили для них сотні балаклав.

Колектив одного з підприємств Київської області, де керівником Василь Яцюк, теж вирішив долучитись до шляхетної справи. І облаштував для учасників антитерористичної операції, які повертаються додому, пункт допомоги. Якщо говорити мовою цифр, то воякам допомогли на понад мільйон гривень! Окрім цього, відремонтували і передали в район АТО 4 автомобілі, зокрема, санітарний і реанімаційний, які, за відгуками бійців батальйону територіальної оборони «Київська Русь», врятували не одне солдатське життя. Також робітники підприємства модернізували бронетранспортер: не лише зміцнили його бронезахист, а й встановили новий двигун, вдвічі сильніший за «рідний».

— Кожен, хто може щось зробити для хлопців, які воюють, має це зробити, — переконаний Василь Яцюк. — Адже вони захищають нас і наших дітей.

Під час антитерористичної операції набули широкого застосування безпілотні літальні апарати. І використовують їх не лише для проведення повітряної розвідки.

Проте, на жаль, Збройним Силам, іншим військовим формуванням, задіяним в АТО, їх не вистачає. І на допомогу військовикам прийшли різні благодійні організації, які власним коштом намагаються забезпечити підрозділи цими безпілотниками. «Армія SOS» — одна з них. Свої осередки вона має як в Україні, так і за кордоном, зокрема, у Сполучених Штатах, Німеччині та інших країнах світу.

З початком бойових дій на Донбасі члени «Армії» допомагали нашим воякам засобами індивідуального захисту, продуктами харчування, транспортом тощо. З часом почали займатися створенням БПЛА, IT-програмуванням для засобів радіоелектронної боротьби і забезпеченням ними наших військ.

Віталій Дейнега — випускник Національного технічного університету «Київський політехнічний інститут». У травні 2014-го — з початком подій на Донбасі — заснував волонтерську організацію «Повернись живим», яка ось

уже більше двох років надає допомогу захисникам країни. На рахунок Віталія та його побратимів — безліч добрих справ. Наприклад, вони зуміли зібрати понад 80 мільйонів гривень. Кошти, за словами Віталія, надходили як від пересічних громадян, так і від людей заможних, трудових і творчих колективів, спортсменів. На ці гроші було придбано близько 600 тепловізорів, які «розійшлися» по всіх бригадах, що беруть участь в антитерористичній операції. А ще — прилади нічного бачення, системи керування вогнем артилерії. Певні суми спрямували і на ремонт та відновлення бойової техніки, підготовку фахівців для армійських підрозділів.

До благодійної діяльності приєднуються і творчі люди, які, реалізуючи свою продукцію, надають допомогу бійцям АТО. Так, у Львівському гарнізонному храмі Петра і Павла відбулась благодійна виставка іконопису «Митці — воїнам». На ній демонструвалися роботи як львівських, так і дрогибицьких художників. Художники з Галичини спільно з громадською організацією «Допоможи фронту» збирали під час цього заходу кошти на придбання тепловізора.

Наталія Дзюба-Прилуцька — випускниця Київського національного університету культури і мистецтв, отримала фах менеджера з міжнародного туризму. Коли на Майдані почалися відомі події, спільно з однопідприємцями надавала протестувальникам всебічну допомогу. Зокрема, винаймала для них квартири, забезпечувала продуктами харчування.

Після того, як на Сході загинули її майданівські друзі, зрозуміла, що не зможе залишатись стороннім спостерігачем. Разом з такими ж небайдужими жінками виготовляла ляльки-мотанки, наміста. За виручені від їхнього продажу кошти купували продукти харчування, бронежилети, медикаменти, теплу одягу тощо. Згодом придбали дві автівки, які передали до війська.

Чимало бійців довго згадуватимуть цю благородну жінку. Адже вона неодноразово потрапляла під обстріли, везучи бійцям берці, однострої, найнеобхідніше і навіть різні смаколики.

За часів СРСР Анатолій Ільченко за своє вільнодумство провів у психлікарні 30 місяців. Після розпаду імперії звернувся до суду з проханням виплатити компенсацію за моральні й фізичні страждання. Після тривалого розгляду його позов задовольнили і чоловік отримав 37 тисяч гривень. Попри похилий вік і підірване здоров'я, пан Анатолій витратив їх не на власні потреби, а віддав бійцям, які беруть участь в антитерористичній операції...

І словом Божим, і ділом...

Допомагають захисникам України і священнослужителі. Отець Анатолій (Кузнєцов) – настоятель Михайлівського храму

Іоанна Богослова, що на Вінниччині, не полишаючи служби Божої, він протягом півтора року відвідує підрозділи нашого війська, які відстоюють територіальну цілісність країни. В їхньому розташуванні, надає духовну підтримку: проводить молебні неподалік лінії розмежування, також і в Пісках.

– У зоні АТО розгорнуто

мобільний госпіталь, – розповідає помічник начальника Військово-медичного клінічного центру Центрального регіону України Віталій Колесюк. – Часто його лікарям, медсестрам доводиться надавати допомогу тяжко пораненим бійцям, які втратили багато крові. Зважаючи на цю обставину,

святі отці доставили моїм колегам 300 кілограмів замітника крові. Користуючись нагодою, хочу від імені медиків, їхніх потенційних пацієнтів подякувати протоієреям Анатолію Кузнєцову та Олексію Волкову, а також їхнім помічникам.

Крім цього, волонтери доставили на Схід й інші ліки, предмети гігієни, теплий одяг,

«буржуйки» від немирівських майстрів, продукти та смачні вареники від громад Гуменської сільської ради Вінницького району. Борошно пожертвував підприємець з Малих Крушлинців Василь Невмивака, а отець Анатолій Кузнєцов залучив до приготування вареників своїх парафіян, а також вихователів і батьків дитячих садочків «Мальви» та «Пролісок» з сіл Гуменне і Михайлівка. До ініціативи священника приєдналися й жителі сусіднього села Великі Крушлинці. Разом волонтери приготували для бійців 70 п'ятилітрових відерець з варениками. Самі відерця придбали на кошти, які жертвували парафіяни отця Анатолія під час традиційного Хрещенського окроплення будинків у Жабелівці та Михайлівці. На ці ж кошти були придбані й інші продукти харчування, а також тепла білизна.

Сергій ЗЯТЬЄВ

Антитерористична операція змінила цінності та пріоритети в житті багатьох бійців. Те, що здавалося важливим раніше, тепер стало другорядним, і навпаки

Ветерани, які повертаються із зони АТО, не готові одразу виходити на роботу – їм потрібен певний час для соціальної адаптації. Нерідко колишні бійці хочуть змінити професію або не можуть повернутися до попереднього місця роботи через поранення чи інвалідність.

ВОЇНУ – ГІДНА ПРАЦЯ

Ці проблеми добре розуміють у громадському об'єднанні «Центр зайнятості вільних людей» (ЦЗВЛ). Ще у грудні 2014 року волонтери з цієї організації розпочали працювати над вирішенням проблеми працевлаштування учасників АТО. Як наголошує координатор проекту центру «Воїну – гідна праця» Оксана Воропай, звичайної допомоги у працевлаштуванні тут недостатньо. Волонтери ЦЗВЛ працюють не тільки із самими ветеранами, а й з їхніми родинами та працедавцями. Існує навіть окремий проект «Чашка кави з психологом», де військові можуть невимушено поспілкуватися зі спеціалістами.

– Щомісяця кілька десятків ветеранів отримують у нашому центрі консультації психолога, – розповідає пані Оксана.

За два з половиною роки існування громадського об'єднання волонтерам вдалося працевлаштувати понад 5 тисяч учасників АТО і вимушених переселенців з Криму і Сходу України. Спочатку була заснована ініціатива із працевлаштування учасників Майдану, яка переросла в організацію «Центр зайнятості вільних

ВЕТЕРАНИ АТО НА ПЕРЕДОВІЙ ТИЛУ

людей». Сьогодні тут налічується понад 300 волонтерів, які працевлаштовують бійців АТО в Києві, Харкові, Дніпропетровську, Запоріжжі, Краматорську, Львові та Луцьку. У команді – кар'єрні консультанти, тренери, оператори гарячої лінії, програмісти тощо.

Активісти не тільки допомагають колишнім військовим у пошуках як тимчасової, так і постійної роботи, а й надають послуги кар'єрного консультування та профорієнтації, готують до співбесід з працедавцями та допомагають скласти професійне

На форумі «Захоплені життям. Історії успіху ветеранів АТО» Леонід Остальцев розповів про відкриття власного бізнесу

В разі потрапляння до бізнес-інкубатора компанії надається місце розташування, навчання за участю відомих експертів у галузі інвестування, комплексні консалтингові послуги, юридичний і фінансовий супровід. Перевагами бізнес-інкубатора є і творча атмосфера, можливість контактувати зі схожими фірмами, створення іміджу серйозної компанії, набір недорогих, але необхідних послуг, гнучкість менеджменту.

Саме цим шляхом вирішили піти волонтери з ЦЗВЛ. У Центрі відкрили бізнес-інкубатор Bizclub, який організовує безкоштовне навчання для ветеранів АТО. Важливість проекту безсумнівна, адже на сьогодні це актуальне питання для людей, які повернулися із зони бойових дій і залишилися без роботи або мають труднощі з працевлаштуванням. Кінцева мета бізнес-інкубатора – популяризувати і підтримувати розвиток малого підприємництва на всьому українському рівні.

Віра Лебедева, координатор

проекту «Бізнес-інкубатор», розповіла, що основними перепонами для працевлаштування ветеранів АТО є невміння презентувати себе та скласти резюме. Тому в центрі була започаткована програма навчання та розвитку, де за 40-50 годин занять людям дають основи нової професії.

– За півтора року існування цього проекту нам вдалося навчити понад 5 тисяч переселенців та ветеранів АТО. Для цього залучили близько 200 професійних бізнес-тренерів по всій Україні. 300 волонтерів допомагали з організацією і проведенням цих курсів. У підсумку 70 відсотків випускників працевлаштовуються протягом 1-2 місяців, – наголошує Віра Лебедева.

Крім того, випускники просили знайти певні контакти, і ці запити переросли у ще один проект – «Соціальний бізнес-інкубатор». Це комплексна програма навчання та підтримки від успішних бізнесменів та профільні експертні консультації.

резюме. Координатор напрямку консультування та працевлаштування учасників АТО Ольга Семенова говорить, що кожен із бійців отримав не лише консультаційну допомогу волонтерів, а й допомогу щодо пошуку вакансій, участі в навчальних програмах, тренінгах, семінарах.

НА ЧАСІ – БІЗНЕС-ІНКУБАТОРИ

За статистикою, на сьогодні самостійно виживають у середньому близько 1/3 створених фірм. А серед тих, хто скористався підтримкою бізнес-інкубаторів, стають успішними понад 85 відсотків учасників! Інкубаційний період фірми-клієнта триває 2-3 роки. Необхідно зареєструвати фірму, розробити бізнес-план власного розвитку, заповнити заяву на вступ з відповідною формою і очікувати рішення.

Оксана Воропай – координатор проекту соціальної адаптації учасників АТО «Воїну – гідна праця»

Проект «Воїну – гідна праця» надає сучасні навички для отримання бажаної професії в умовах високої конкуренції на ринку праці

За словами координатора проекту «Воїну – гідна праця» Оксани Воропай у центрі не тільки допомагають відкрити власний бізнес, а й за допомогою різних грантів надають фінансову підтримку. Восени минулого року перші випускники-ветерани АТО склали іспити. А наприкінці травня в Києві у межах діяльності проекту ЦЗВЛ за підтримки «Української ініціативи зміцнення громадянської довіри» (UCBI), що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID), а також Програмної ініціативи «Громадські ініціативи нової України» Міжнародного фонду «Відродження» відбувся Всеукраїнський практичний форум-презентація «Захоплені життям. Історії успіху ветеранів АТО». На заході присутні мали можливість поспілкуватися з хлопцями, які повернулися з війни і успішно працевлаштувалися чи відкрили власну справу, поділитися власними історіями та просто провести час в колі однодумців. Колишні бійці АТО мали можливість ознайомитися з вакансіями від провідних компаній України, отримати корисні поради та секрети проходження співбесіди від досвідчених HR-менеджерів з OTP Bank, мережі АЗК «WOG», представників «Нової пошти», консультації та поради щодо відкриття власної справи від бізнес-інкубатора BizClub. Зокрема, на форумі були представлені актуальні курси та програми навчання від «Центру зайнятості вільних людей» та його партнерів.

ВАС ВІТАЄ PIZZA VETERANO

Леонід Остальцев – один із перших випускників бізнес-інкубатора BizClub, який відкрив власну справу з «нуля». Історія цього хлопця – автора проекту PizzaVeterano – приклад дуже

вмотивованої людини. Він звернувся до органів соцзабезпечення і дізнався, що йому як ветерану АТО можна безкоштовно пройти курси підприємництва. Після них Леонід також навчався в бізнес-інкубаторі, де створив власний проект малого підприємства. У підсумку 28-річний колишній піхотинець, що демобілізувався минулого року, приміряв на себе фартух кухаря і вирішив відкрити у Києві власну піцерію.

– З грошима мені допоміг американський інвестор українського походження, який побачив перспективу мого проекту, – розповідає Леонід. – Особливою фішкою закладу є те, що в мене працюють бійці з АТО. З ними легко, адже разом багато всього пройшли на війні, навчилися розуміти і чути один одного.

Pizza Veterano відкрилася в грудні минулого року. Вже на другий місяць Леонід Остальцев був

у «плюсі». Але не вважає це тільки своєю заслугою. Це загальний успіх тих людей, які підтримують ветеранів АТО, приходять до них і допомагають хлопцям вести бізнес. Команда з піцерії не збирається зупинятися на досягнутому. А її власник мріє з маленького закладу швидкого харчування зробити справжній італійський ресторан.

ТАНГО-ТЕРАПІЯ З ПЕРЕДОВОЇ

Ветеран АТО Олексій Гавриш відкрив у Києві школу танців Aliento del Tango, куди вирішив покликати на реабілітацію військових, що повернулися зі Сходу.

Ця ідея виникла в хлопця ще на... передовій. До мобілізації Олексій захоплювався танцями і викладав танго у Будинку культури. Після оголошення АТО патріот

Майстер-клас для дітей у Pizza Veterano проводить ветеран АТО Леонід Остальцев

У салоні «Кіборг-масажу» Дмитра Крикуна бійці АТО процедури отримують безкоштовно

неодноразово ходив до військомату з проханням відправити на фронт. За фахом Гаврись – військовий перекладач з англійської і німецької, але цей фах не був актуальним. Лише з часом йому запропонували в третій хвилі мобілізації йти в 12-й батальйон територіальної оборони, що тоді перебував у селі Дмитрівка поблизу Луганська.

На війні бійцям у хвилини відпочинку потрібно було якось відволікатися і морально

Сеанс арт-терапії в Aliento del Tango

перепочивати. Хлопець вирішив зайнятися на передовій... арт-терапією. Командування ініціативу солдата підтримало. Щоправда, спочатку хлопці не дуже активно йшли «на танці». Ситуація змінилася, коли підрозділ вивели на ротацию у Старобільськ. Там Олексій відкрив «Школу аргентинського танго». Але тут виникла інша проблема – бракувало... партнерок. Військові розклеїли по місту оголошення, що проводять безкоштовні курси танго. Охочих виявилось багато. Олексію й досі телефонують за тими об'явами.

Відкрита в Києві школа бальних танців Aliento del Tango розташована біля метро «Деміївська».

Олексій Гаврись тішиться тим, що з кожним днем до неї приходять дедалі більше людей. І особливо приємно те, що серед них багато ветеранів АТО, для яких аргентинське танго відкриває безліч нового та цікавого.

«КІБОРГ-МАСАЖ»

Після демобілізації Дмитро Крикун вирішив стати масажистом та відкрив «Кіборг-масаж». На сеанси до кабінету, що працює в столиці на вулиці Турівській, 31, можуть завітати всі охочі, а бійці АТО отримують процедури безкоштовно.

За словами Дмитра, після демобілізації першою думкою було займатися масажем саме для реабілітації хлопців (на фронті його самого спіткала проблема зі спиною). Ця проблема актуальна для багатьох учасників АТО, адже носіння бронезилета й зброї не минається без наслідків. Тож вирішив допомагати побратимам. Спочатку ходив до знайомого масажиста і спостерігав за його роботою. Потім через сторінку у Facebook вийшов на проект «Воїну – гідна праця». Волонтери допомогли потрапити на професійні курси масажу, після закінчення яких він отримав сертифікат. У планах – вступати в університет фізкультури на реабілітолога.

Ветерана АТО відвідувачі нерідко запитують, чому його мале підприємство отримало назву

«Кіборг-масаж»? З нею допоміг визначитися побратим з 95-ї бригади, з яким разом стояли на позиціях у Пісках і були в донецькому аеропорту. Десантники й досі спілкуються. Коли Крикун закінчив курси і вислав однополчанину фото сертифіката, той пожартував: «Що, будеш тепер робити у Києві «кіборг-масаж?» «А чому б дійсно не запатентувати цікаву назву, щоб виділитись серед численних конкурентів?» – подумав Дмитро.

– Масаж – це дуже інтимна річ. Потрібно, щоб людина відчувала контакт зі мною. Тому до мене приходять друзі друзів та знайомі знайомих. Для хлопців-ветеранів важливо спілкуватися з тими, хто їх розуміє. Адже, крім фізичної допомоги, є теми, про які ми можемо говорити на рівних, – розповідає власник масажного кабінету. – У мене є друг, з яким ми разом були в зоні АТО. Фотограф за фахом, він зробив мені безкоштовну фотосесію. А ще за ці кілька місяців роботи «Кіборг-масажу» я навіть став трохи психологом, адже спілкуюсь із багатьма цікавими людьми.

Організатори проекту «Воїну – гідна праця» відзначають, що лише за півроку навчання в центрі пройшли близько 100 людей, з яких 74 вже запустили свої проекти малих підприємств. Отже, життя після війни продовжується.

Юрій КУЗНЕЦОВ

ЛІДЕР ГУРТУ «ВВ» ОЛЕГ СКРИПКА:

УКРАЇНСЬКЕ ПОВИННО МАТИ СИНОНІМ – ЯКІСНЕ!

Українці – народ держави, яка відбулася. Це нині маємо довести всьому світові. У нас є своя культура, національні традиції і, звичайно ж, наша милозвучна українська пісня. Світ повинен знати, що, коли йдеться про щось українське, то все це високоякісне. Саме так вважає фронтмен легендарного гурту «Воплі Відоплясова» Олег Скрипка

– Україну визнають на світовій культурній арені за багатьма ознаками. Що потрібно робити, аби держава нарощувала свій позитивний імідж?

– Якщо йдеться про музику, то в Україні мають розвиватися різні її жанри. Дуже важливо сьогодні підтримувати музикантів, які творять нову історію української музики. Це джаз, рок і фолк, а також класична музика і духові оркестри. У нас багато чого цікавого є, тож бажано, щоб не було перекосу лише у бік поп-музики – ніби нічого іншого не існує. Дуже цікава електронна музика. Лише потрібно показати це різноманіття. Також великий потенціал в Україні мають і художники, і кінематографісти, і танцюристи. І вони повинні комфортно почуватися в нашій державі, а не їхати за її межі в пошуках кращої долі, що нині, на жаль, відбувається.

– У серпні відзначаємо 25-ту річницю незалежності України! На вашу думку, що здобула і що втратила українська нація за ці роки?

– Лишаючись оптимістом,

мушу зауважити, що ми втратили динаміку. Балтійські країни, які здобули незалежність разом із нами, значно краще стартували і нині вже в іншому культурному просторі і вимірі. Ми сильно відстали. Позитив звісно є, ми маємо державність, хоча продовжуємо її сьогодні виборювати на війні. Цього б, можливо, не сталося, якби держава взяла від першого свого дня незалежності потужний старт. Але я переконаний, що ми обов'язково переможемо в цій війні і зробимо правильні

висновки. І врешті-решт побудуємо міцну, сильну державу!

– Вашому культовому гурту виповнилося 30 років, наскільки «ВВ» змінилися за цей час, чого вдалося досягти?

– Можу провести таку паралель. Коли «ВВ» з'явився, це було молоде ігристе вино. Воно мало яскравий, але не оформлений смаковий букет. На сьогодні – це вже витриманий напій, він терпкий, але бадьорючий, енергійний і корисний для здоров'я під час прослуховування. Тобто можна сказати, що відбулося досягнення, визрівання колективу. Про це говорять і нові твори, які в нас з'являються, вони більш осмислені. Нині ми презентуємо пісню, яка називається «Україна». Слова та музику до неї я написав спільно з Євгеном Гапоном – фронтменом українського гурту Nokturnal Mortum.

У цій пісні розкривається тема, якої я раніше не торкався, тема патетичного патріотизму. Саме тепер я відчув сили і можливість таку пісню заспівати і приурочити її до Дня незалежності. У цієї пісні вишукане аранжування, адже проведена досить тонка робота над аранжуванням кожного інструмента. Перекоаний, що таке можливо робити лише з висоти досвіду.

– Ви досить часто під час концертних виступів використовуєте у своєму гардеробі вишиванку. Це сценічний образ чи поклик душі?

– Ось тут виникає цікавий момент. Є одна позиція, що я артист, і в мене є сценічний образ. Та поряд із цим є очікування, яке глядачі сподіваються отримати від мене. Насправді дуже рідко одягаю вишиванку, але я зрозумів, що мій шанувальник бажає бачити мене у ній. Я дивлюся, як стрімко розповсюджуються мої фото в мережі Інтернет, і найпопулярніші з них – у вишиванці. Отже саме на такий мій образ і є попит. Люди хочуть бачити свого кумира у національному одязі.

дуже багато національних скарбів. Є чимало речей, якими нам можна і потрібно пишатися. Вважаю, що необхідно ці скарби озвучити і нарешті усвідомити, що є цінним для нас, українців. Тож, по-перше, слід визначити ці національні цінності. А по-друге, ми повинні розуміти і чітко усвідомлювати, чому пишаємося саме цими скарбами.

Для прикладу, ми пишаємося нашою національною стравою – українським борщем. А чому ми ним пишаємося? Тому що він

вишиванка, яка з позицій дизайну колись в давнину виготовлялася копівкою працею жінки, – ставала певною мірою шедевром. А з плином часу рівень досконалості у її вишиванні значно знижується, і той, хто займається цією нелегкою копівкою працею, це підтвердить. Це ж стосується виконання фольклорних пісень, так само і продуктів харчування, тому треба боротися за високу якість усього, що є національним досягненням. Це повинно стати нашим загальним гаслом. Українське повинно мати синонім – якісне, і от тоді ми будемо мати право дійсно пишатися тим, що ми представимо на широкий світовий загал. Ця якість ствердить нашу культуру і стане нашим базисом, який ми передамо своїм нащадкам.

– Вам вдалося прославити українську пісню на міжнародному рівні. На вашу думку, які шанси нині мають українські співаки, аби нести національну пісню на світовому рівні?

– Можливість в українських виконавців і шанси є, але скажу, що вони доволі незначні. Поясню, чому. Якби Україна мала національну програму за прикладом закордонних країн щодо просування національної пісні, у нас були б інші результати. Безумовно, приклад потрібно брати з англіїців, американців і французів,

– Якими національними культурними цінностями ви б порадили пишатися українцям, чого потрібно дотримуватися, щоб не втратити власної автентичності?

– У нас в Україні насправді

дуже смачний і корисний. Ось це я вважаю прикладом якості тих речей, які ми представляємо на суд світу, світової спільноти. Тому їхня якість має бути надвисокою. Ми маємо підтримувати і боротися за цю якість. Адже та ж сама

які мають дуже гарні результати у виконанні таких національних програм. Тож якщо ми поставимо на державному рівні таку мету, то наші виконавці будуть відомі за кордоном. Якщо ж такого не станеться, то ситуація з просуванням української пісні на міжнародному рівні набагато ускладниться.

– Скажіть, а закордонний глядач вибагливіший за українського?

– Безумовно, закордонний глядач набагато вибагливіший. Існує висока конкуренція. Але у світі немає нічого неможливого. Українським виконавцям і музикантам потрібно бути гідними високого міжнародного рівня. Та передовсім нам, українцям, потрібно зрозуміти, навіщо нам це потрібно? Коли ми кажемо, що українська пісня популярна в усьому світі, в мене виникає питання, а чи популярна українська пісня в Україні? Моя відповідь – ні! От тому, аби пом'якшити комплекс неповноцінності, ми хочемо, щоб нас визнавали за кордоном, а чи визнається це нашим суспільством? Потрібно, щоб українська пісня насамперед підтримувалася і шанувалася в Україні, а вже потім за

кордоном. Одне має доповнювати інше.

– Скажіть, чи були виступи «ВВ» у зоні проведення АТО? Чи спробували себе в ролі волонтера?

– Безумовно, були виступи для наших славних воїнів, займаємося і волонтерством, допомагали коштами. Ми зіграли «Фронтоний тур ВВ», проїхавши Мар'їнку, Костянтинівку, Селідове. Наша мета була зіграти на передовій для героїв, які стоять на лінії розмежування. Хочеться допомагати, щоб наблизити перемогу, щоб скоріше настав мир на нашій землі. Але я особисто вважаю, що ми мусимо пройти це випробовування, адже ця війна нас загартує. Вона нас робить кращими і міцнішими. Вона змусила нас цінувати життя і свою Батьківщину набагато більше, чим ми це робили до війни. Ми стали більше цінувати наших людей. Ми зрозуміли, які серед нас великі воїни живуть, які це достойні люди. Я особисто з ними спілкувався, це справжні патріоти, Люди з великої літери.

Коли ця війна закінчиться, а я сподіваюся, що вона закінчиться швидко, люди повернуться до

мирного життя і докладуть зусиль щоб побудувати цей світ набагато кращим. А ми їм у цьому обов'язково допоможемо.

– Що б ви порадили політикам і можновладцям для зміни ситуації на краще і наближення довгоочікуваного миру?

– Можу сказати, що ми чекаємо від політиків більшої рішучості, радикальності і якомога менше м'якотілості. Я впевнений, що такі побажання вони чули багато разів. Від них чекають не солодких слів, а реальних дій. Народ хоче, щоб вони займалися не піаром, а реальними справами.

Хочу побажати політикам сили, наснаги і внутрішнього стрижня. Вважаю, що нелегко бути політиком взагалі, а надто – в умовах війни, зокрема війни інформаційної. Політики перебувають під величезним пресингом. І в таких умовах зосередитися і видати результат надзвичайно важко. Утім хотілося б, аби наші політики були насамперед позитивними діячами, які приносять багато користі Україні і українцям.

Бесіду вели Анна МАНЗЯ та Михайло БІРЧЕНКО

ГОСПІТАЛІ І ГУМАНІТАРНІ ПРОЕКТИ

З таким великим навантаженням, як зараз, наші медичні установи потребують всього, починаючи від транспортних засобів і закінчуючи постільною білизною, складною медичною апаратурою, перев'язувальним матеріалом, ліжками і матрацами, медичними препаратами та хірургічними інструментами.

Наша мета - не залишити нікого наодинці зі своїм лихом і допомогти кожному, хто потребує медичної допомоги, після участі у бойових діях в зоні АТО.

РЕКВІЗИТИ ПРОЕКТУ:

ЄДРПОУ: 39532919

ПАТ КБ"ПРИВАТБАНК"

МФО: 300711

Р/Р: 26003052750292

НЕОБХІДНО В АТО

РЕКВІЗИТИ ПРОЕКТУ:

ЄДРПОУ: 39532919

ПАТ КБ"ПРИВАТБАНК"

МФО: 300711

Р/Р: 26006052747495

Перелік речей і необхідностей, які будуть завжди потрібні на фронті: предмети туалету і гігієни (мило, піна для гоління, зубна паста, рушники, шампуні, мазі), одяг (шкарпетки, труси, футболки, літнє взуття), продукти (кава, чай, цукор, сіль, консерви, одноразовий посуд, горіхи, вода, сигарети), техніка (генератори, інструменти, батарейки, ліхтарики, фляги, мішки, сірники, нитки/голки).

Це далеко не повний список того, що завжди необхідно на передовій. Будь-яка Ваша допомога буде доставлена хлопцям!

Контакти фонду «КРИЛА ФЕНІКСА»:

📍 м. Київ, пр. Степана Бандери, 21

🌐 wings-phoenix.org.ua

ПЕРЕМОГА В ІМ'Я БАТЬКІВЩИНИ

XXXI Олімпійські ігри в Ріо-де-Жанейро принесли Україні 11 медалей, із яких три здобуті в останні дні, тому стали найбільш цінними для нашої збірної, яка посіла 31-е місце у підсумковому медальному заліку та увійшла у п'ятірку найсильніших у гімнастиці. І саме армійський гімнаст Олег Верняєв здобув для України перше «золото»

Верняєв повернувся в Україну 21 серпня із двома медалями: «золото» – за виконання вправи на паралельних брусах і «срібло» – за особисте багатоборство. Він став обличчям цьогорічних змагань. За його виступом стежили навіть ті, хто раніше не цікавився спортом.

– Коли летіли в літаку, люди казали Олегові: ми за вас вболівали, кричали від радості, побачивши вас переможцем, – поділився тренер чемпіона Геннадій Сартинський. Він вірив у свого вихованця і вміло налаштовував на перемогу. – Я знав, що в нас має бути «золото», тому що в нього це найсильніший снаряд, найсильніша комбінація і за два попередніх старту йому вдалося набрати найвищі бали. Потрібно було лише заспокоїтися, спокійно підійти до снаряда і виконати вправу. Він витримав. Бо навіть сильні гімнас-

ти припускалися помилок. А ми зробили свою справу і ми раді за перемогу, яку здобули для України!

Готуючись до змагань, Верняєв думав, що «золото» для нього нереальне. Проте, виконавши вправу на брусах бездоганно, відразу зрозумів, що переміг, навіть ще не почувши оцінок від суддів. Першою була думка: «Я виграв!» Це «золото» стало особливим здобутком для тренера і спортсмена серед всіх нагород, адже виборювалося у найсильніших гімнастів світу.

Щодо другого місця в особистому багатоборстві Верняєв переконаний: у нього все попереду.

– В Ріо я знав, що візьму цю медаль. А щодо вправи на брусах я думав, що перемаже інший. Та коли він не зміг, я зрозумів: настав наш вихід, потрібно виривати нагороду! – каже спортсмен.

Незважаючи на шалений темп Олімпійських ігор, моральну та фізичну перевтому, Олег Верняєв відпо-

чивати довго не збирається. Адже у найближчих його планах вибороти «золото» в багатоборстві під час міжнародних змагань, які розпочнуться в жовтні в Німеччині. Він знає, що форму втрачати не можна.

– У мене програма дуже складна. Якщо тиждень відпочиваєш, то місяць знадобиться, щоб увійти в форму. Тому потрібно працювати, – стверджує Олег.

За те, що Олег Верняєв у свої 22 роки неодноразово сховався під звуки українського гімну та відчував смак перемоги, спортсмен вдячний батькам. Лише особистим прикладом вони показували синові, що йти до мети треба через перепони та ніколи не зупинятися.

– Ми з ним завжди і в радості, і в перемозі. Ви навіть не уявляєте, як це відчувати, що ти батько чемпіона! Звичайно, були моменти, коли потрібно було пояснювати, що і як треба пройти. Але ніколи не треба примушувати. І вже в 16 років він зрозумів, що спорт – це його стихія, – поділився батько спортсмена Юрій Верняєв формулою успіху.

Після навчання у дитячо-юнацькій спортивній школі 2011 року нинішній призер літніх Олімпійських ігор став спортсменом-інструктором Центрального спортивного клубу Збройних Сил України. Начальник Управління фізичної культури та спорту Міністерства оборони України Юрій Феногенов розповів, що Олег має вищу освіту, тож йому невдовзі запропонують змінити цивільну посаду на офіцерську та отримати перші лейтенантські зірочки. Зі свого боку керівники, які опікуються спортом у війську, обіцяють у найближчій перспективі покращити тренувальну базу, адже спортивні перемоги – це престиж країни.

– Ми радіємо за націю і успіх армійських спортсменів. Ми не розділяємо славу на окремі групи, адже всі разом боремося за олімпійське місце у світі. І ця перемога – вона наша спільна, – каже Юрій Феногенов.

Галина ЖОЛТІКОВА

СЛУХАЙ

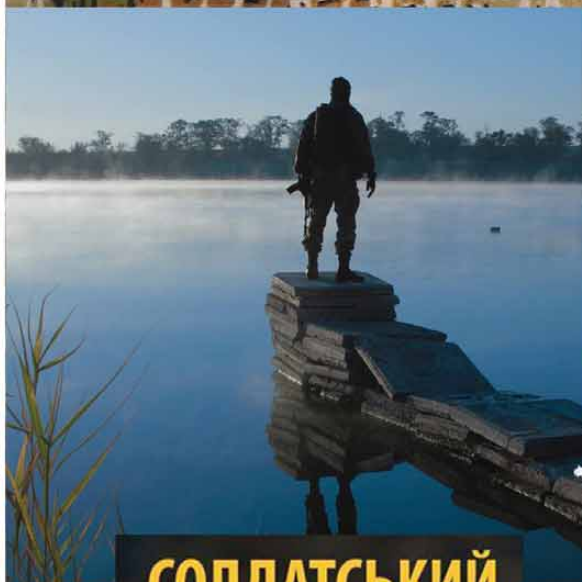
ВІЙСЬКОВЕ РАДІО

ВІЙСЬКОВЕ РАДІО
ПОІНФОРМУВАТИ
ПОЧУТИ
ПІДТРИМАТИ

«ПЕРЕДАЮ ПРИВІТ ВСІМ МУЖИКАМ З 25-КИ!
ЧЕКАЙТЕ, «ЄНОТ» СКОРО ЗНОВУ БУДЕ З ВАМИ!»

ПРИВІТАЙТЕ СВОЇХ НА ВІЙСЬКОВОМУ РАДІО:
«ПРИВІТ В АТО» / ЩОП'ЯТНИЦІ / 13:00 - 14:00 / ARMY-FM@UKR.NET

СОЛДАТСЬКИЙ ЗАПИСНИК

ЧТ / 19:00
ПН / 19:00

ПОВТОР

РОТА ПІДЙОМ

НОВЕ РАНКОВЕ ШОУ
07:00 - 10:00

ПРАЦЮЄМО В ТЕСТОВОМУ РЕЖИМІ НА
SVOERADIO.COM/LISTEN/ARM-YA-FM

ТЕХНІКА ВІЙНИ

ЩОВІВТОРКА / 18:30

ГЕРОЇ СУЧАСНОСТІ

Нам є ким пишатися!

ГЕРОЇ СУЧАСНОСТІ

з Іриною Сампан

ЩОП'ЯТНИЦІ / 18:00-19:00

ПРАЦЮЄМО В ТЕСТОВОМУ РЕЖИМІ НА
SVOERADIO.COM/LISTEN/ARM-YA-FM

(044) 454-40-90
(066) 380-60-36
(068) 361-15-61

ARMY-FM@UKR.NET

ВІЙСЬКОВЕ РАДІО

КРАМАТОРСЬК
БАХМУТ
КОСТЯНТИНІВКА
ПОКРОВСЬК

105,3 МГц

<http://svoeradio.com>

<http://tunein.com>

Формений одяг для української армії

ТОВ «Торнадо» засноване у 1994 році і спеціалізується на виробництві форменого одягу, а також засобів індивідуального захисту для силових відомств України.

При розробці враховуються всі тенденції на ринку армійської форми, особливу увагу приділено функціональності, зовнішньому вигляду і комфорту. Костюми забезпечені великою кількістю кишень. Тканина має експлуатаційні характеристики – вони зносостійкі.

В офісі компанії постійно діє виставка зразків продукції, представники якої завжди проконсультують клієнта з питань серійної продукції, ознайомлять з новими зразками обмундирування і спорядження для ЗСУ.

- Костюм камуфльований «Комбат», «Multicam»
- Костюм камуфльований «Комбат», «A - Tacs AU»
- Костюм «Горка», «Multicam»
- Розвантажувальні системи, підсумки, аптечки
- Ремені брючні, тактичні
- Головні убори
- Натільна білизна
- Шеврони, фурнітура
- Спорядження різне

